TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 8 d.*

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – Direktyva 2005/36/EB – Profesinių kvalifikacijų pripažinimas – 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktai – Valstybių narių pareiga užtikrinti, kad priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos apibrėžtų asmenų, kuriems taikomas adaptacijos laikotarpis arba kurie rengiasi tinkamumo testui, statusą – 7 straipsnio 3 dalis – Valstybių narių pareiga užtikrinti, be kita ko, veterinarijos gydytojams ir architektams galimybę įgyvendinant laisvę teikti paslaugas jas teikiant naudoti priimančiosios valstybės narės profesinį vardą – 45 straipsnio 2 dalies c, f punktai ir iš dalies e punktas – Valstybių narių pareiga užtikrinti, kad asmenys, turintys universiteto ar pripažinto lygiaverčio lygio farmacijos mokslo formalios kvalifikacijos įrodymą, atitinkantį šios direktyvos 44 straipsnio reikalavimus, turėtų teisę verstis minėtos direktyvos 45 straipsnio 2 dalyje numatyta veikla, prireikus taikant reikalavimą įgyti papildomos profesinės patirties – 51 straipsnio 1 dalis – Valstybių narių pareiga užtikrinti, kad priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija turėtų vieno mėnesio terminą patvirtinti, jog gavo prašymą pripažinti profesines kvalifikacijas, ir prireikus informuoti pareiškėją apie bet kokį trūkstamą dokumentą – Neperkėlimas į nacionalinę teisę“

Byloje C-75/22

dėl 2022 m. vasario 4 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Komisija, atstovaujama L. Armati, M. Mataija ir M. Salyková,

ieškovė,

prieš

Čekijos Respubliką, atstovaujamą A. Edelmannová ir L. Halajová, T. Müller, O. Serdula, M. Smolek ir J. Vláčil,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, teisėjai O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (pranešėjas), S. Rodin ir L. S. Rossi,

generalinis advokatas P. Pikamäe,

kancleris A. Calot Escobar,

* Proceso kalba: čekų.

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2023 m. rugsėjo 14 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo ieškinyje Europos Komisija Teisingumo Teismo prašo pripažinti, kad, nepriėmusi nuostatų, būtinų 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (OL L 255, 2005, p. 22, klaidų ištaisymai OL L 271, 2007, p. 18; OL L 93, 2008, p. 28; OL L 33, 2009, p. 49; OL L 305, 2014, p. 115; OL L 276, 2015, p. 65), iš dalies pakeistos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/55/ES (OL L 354, 2013, p. 132, klaidų ištaisymas OL L 268, 2015, p. 35) (toliau – Direktyva 2005/36), 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktams, 6 straipsnio pirmos pastraipos b punktui, 7 straipsnio 3 daliai, 21 straipsnio 6 daliai, 31 straipsnio 3 daliai, 45 straipsnio 2 dalies c, f punktams ir iš dalies e punktui, 45 straipsnio 3 daliai, 50 straipsnio 1 daliai, siejamai su VII priedo 1 dalies d ir e punktais, taip pat 51 straipsnio 1 daliai įgyvendinti, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 2005/36, ir priteisti iš Čekijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

2 Direktyvos 2005/36 3 straipsnio „Apibrėžimai“ 1 dalyje numatyta:

„1. Šioje direktyvoje taikomi tokie sąvokų apibrėžimai:

<…>

g) „adaptacijos laikotarpis“ – tai vertimasis reglamentuojama profesija priimančiojoje valstybėje narėje, prisiėmus atsakomybę kvalifikuotam tos profesijos atstovui, tokio prižiūrimos praktikos laikotarpio metu leidžiant papildomai mokytis. Toks prižiūrimos praktikos laikotarpis turi būti vertinamas. Išsamias taisykles dėl adaptacijos laikotarpio ir jo vertinimo, taip pat prižiūrimo atvykusiojo statuso nustato priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija.

Prižiūrimą praktiką atliekančio asmens statusą priimančiojoje valstybėje narėje, ypač dėl teisės gyventi šalyje, įsipareigojimų, socialinių teisių ir lengvatų, pragyvenimo išlaidų [išmokų] ir atlyginimo, pagal taikytiną Bendrijos teisę nustato tos valstybės narės kompetentingos institucijos;

h) „tinkamumo testas“ – pareiškėjo profesinių žinių, įgūdžių ir kompetencijų patikrinimas, kurį atlieka arba pripažįsta priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos, norėdamos įvertinti pareiškėjo kompetenciją vykdyti reglamentuojamą profesinę veiklą toje valstybėje narėje.

Kad būtų galima atlikti šį testą, kompetentingos institucijos sudaro dalykų, kurių trūksta, palyginus priimančiojoje valstybėje narėje reikalaujamą ir pareiškėjo įgytąjį rengimą, patvirtintą pareiškėjo turimame diplome ar kitame formalios kvalifikacijos įrodyme, sąrašą.

Tinkamumo testas turi būti rengiamas atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas yra kvalifikuotas specialistas kilmės valstybėje narėje arba toje valstybėje narėje, iš kurios jis yra atvykęs. Į testą įtraukiami iš sąrašo atrinkti dalykai, kuriuos išmanyti yra būtina, kad priimančiojoje valstybėje narėje būtų galima užsiimti aptariama profesija. Testu taip pat gali būti tikrinamas priimančiojoje valstybėje narėje atitinkamoms veiklos rūšims taikomų profesinių taisyklių išmanymas.

Išsamų tinkamumo testo taikymą ir pareiškėjo, pageidaujančio pasirengti tinkamumo testui priimančiojoje valstybėje narėje, statusą joje nustato tos valstybės narės kompetentingos institucijos;

<…>“

3 Direktyvos 2005/36 5 straipsnio „Laisvo paslaugų teikimo principas“ 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Nepažeidžiant specialių Bendrijos teisės nuostatų ir šios direktyvos 6 bei 7 straipsnių, valstybės narės dėl jokių su profesine kvalifikacija susijusių priežasčių neriboja paslaugų teikimo laisvės kitoje valstybėje narėje:

a) jei paslaugos teikėjas yra teisėtai įsisteigęs valstybėje narėje (toliau – įsisteigimo valstybė narė), kad užsiimtų ten ta pačia profesija, ir

b) kai paslaugos teikėjas keičia buvimo vietą, jei jis užsiėmė ta profesija vienoje ar keliose valstybėse narėse ne trumpiau kaip vienerius metus per pastaruosius dešimt metų iki paslaugų teikimo, kai profesija įsisteigimo valstybėje narėje nėra reglamentuojama. Sąlyga dėl vienerių metų profesinės patirties netaikoma, jeigu profesija arba tokią profesiją leidžiantis įgyti rengimas yra reglamentuojami.

2. Šios antraštinės dalies nuostatos taikomos tik tuomet, kai paslaugos teikėjas nuvyksta į priimančiosios valstybės narės teritoriją laikinai ir kartais užsiimti 1 dalyje nurodyta profesija.

Paslaugų teikimo laikinumas ir kartkartinumas įvertinamas kiekvienu konkrečiu atveju, visų pirma pagal jo trukmę, dažnumą, reguliarumą ir tęstinumą.“

4 Šios direktyvos 6 straipsnyje „Išimtys“ nurodyta:

„Pagal 5 straipsnio 1 dalį priimančioji valstybė narė kitoje valstybėje narėje įsisteigusius paslaugų teikėjus atleidžia nuo reikalavimų, kuriuos ji taiko savo teritorijoje įsisteigusiems specialistams, susijusių su:

<…>

b) registracija valstybinės socialinės apsaugos institucijoje atsiskaitymams su draudiku tvarkyti dėl veiklos draudžiamų asmenų naudai.

Tačiau paslaugos teikėjas turi iš anksto arba skubiu atveju po to [jei atvejis skubus, vėliau] informuoti b punkte nurodytą instituciją apie paslaugas, kurias jis suteikė.“

5 Minėtos direktyvos 7 straipsnio „Išankstinė deklaracija, jei paslaugos teikėjas keičia buvimo vietą“ 3 dalyje numatyta:

„3. Paslauga teikiama naudojantis įsisteigimo valstybės narės profesiniu vardu, jei toks profesinis vardas toje valstybėje narėje suteikiamas atitinkamai profesinei veiklai. Tas profesinis vardas nurodomas įsisteigimo valstybės narės oficialia kalba arba viena iš oficialių kalbų taip, kad būtų išvengta painiavos su priimančiosios valstybės narės profesiniu vardu. Jei įsisteigimo valstybėje narėje tokio profesinio vardo nėra, paslaugos teikėjas nurodo savo formalią kvalifikaciją tos valstybės narės oficialia kalba arba viena iš oficialių kalbų. Taikant išimtį, III antraštinės dalies III skyriuje nurodytais atvejais paslauga gali būti teikiama [paslauga teikiama] naudojantis priimančiosios valstybės narės profesiniu vardu.“

6 Tos pačios direktyvos 21 straipsnio „Automatinio [automatiško] pripažinimo principas“ 1 ir 6 dalyse nustatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė pripažįsta tokį <…> veterinarijos gydytojo, <…> ir architekto <…>[formalios kvalifikacijos įrodymą] ir, vertindama galimybę užsiimti profesine veikla, tokį įrodymą savo teritorijoje laiko tokiu pačiu kaip ir jos išduodamas formalios kvalifikacijos įrodymas.

<…>

6. Kiekviena valstybė narė suteikia teisę užsiimti gydytojų, bendrosios praktikos slaugytojų, gydytojų odontologų, veterinarijos gydytojų, akušerių ir vaistininkų profesine veikla ir ją vykdyti su sąlyga, kad turimas atitinkamai V priedo 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 ir 5.6.2 punktuose nurodytas formalios kvalifikacijos įrodymas, patvirtinantis, kad atitinkamas specialistas rengimo metu atitinkamais atvejais įgijo žinias, įgūdžius ir kompetencijas, nurodytus 24 straipsnio 3 dalyje, 31 straipsnio 6 dalyje, 31 straipsnio 7 dalyje, 34 straipsnio 3 dalyje, 38 straipsnio 3 dalyje, 40 straipsnio 3 dalyje ir 44 straipsnio 3 dalyje.

Siekiant atsižvelgti į bendrai pripažįstamą mokslo ir technikos pažangą, Komisijai suteikiami įgaliojamai priimti deleguotuosius aktus pagal 57c straipsnį dėl 24 straipsnio 3 dalyje, 31 straipsnio 6 dalyje, 34 straipsnio 3 dalyje, 38 straipsnio 3 dalyje, 40 straipsnio 3 dalyje, 44 straipsnio 3 dalyje ir 46 straipsnio 4 dalyje nurodytų žinių ir įgūdžių atnaujinimo, kad būtų atsižvelgta į Sąjungos teisės raidą, darančią tiesioginį poveikį atitinkamiems specialistams.

Toks atnaujinimas neturi sudaryti prielaidų valstybėms narėms keisti esamų esminių teisės principų, susijusių su profesijų struktūra fizinių asmenų rengimo ir teisės užsiimti profesija sąlygų aspektais. Toks atnaujinimas nedaro poveikio valstybių narių atsakomybei už švietimo sistemų organizavimą, kaip nurodyta [SESV] 165 straipsnio 1 dalyje.“

7 Direktyvos 2005/36 31 straipsnio „Bendrosios praktikos slaugytojų rengimas“ 3 dalies pirmoje pastraipoje numatyta:

„3. Bendrosios praktikos slaugytojų rengimą turi sudaryti iš viso bent trejų metų trukmės studijos, kurios papildomai gali būti išreikštos lygiaverčiais ECTS [(Europos aukštojo mokslo kreditų perkėlimo sistema)] kreditais, ir kurias sudaro bent 4600 valandų teorinio ir klinikinio rengimo, kuomet teorinio rengimo trukmė sudaro bent trečdalį, o klinikinio rengimo – ne mažiau kaip pusę būtiniausios rengimo trukmės. Valstybės narės gali taikyti dalines išimtis specialistams, kurie dalį reikalaujamo rengimo užbaigė bent lygiaverčio lygio kursuose.“

8 Šios direktyvos 32 straipsnyje „Bendrosios praktikos slaugytojų profesinė veikla [profesinės veiklos vykdymas]“ numatyta:

„Taikant šią direktyvą, bendrosios praktikos slaugytojų profesinė veikla – tai profesinė veikla, nurodyta V priedo 5.2.2 punkte [veiklą, vykdoma naudojant V priedo 5.2.2 punkte nurodytus formalią kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus].“

9 Minėtos direktyvos 44 straipsnyje „Vaistininko rengimas“ nurodyta:

„1. Į vaistininko rengimą turi būti leidžiama priimti tik turint diplomą ar pažymėjimą, suteikiantį galimybę pradėti atitinkamas studijas universitetuose ar aukštosiose mokyklose, kurių lygis pripažintas kaip lygiavertis.

<…>“

10 Tos pačios direktyvos 45 straipsnio „Vaistininko profesinė veikla [profesinės veiklos vykdymas]“ 2 ir 3 dalyse numatyta:

„2. Valstybės narės užtikrina, kad asmenys, turintys universiteto ar pripažinto lygiaverčio lygio farmacijos mokslo formalios kvalifikacijos įrodymą, atitinkantį 44 straipsnyje nustatytus reikalavimus, turėtų teisę verstis bent toliau išvardyta veikla, kuriai atitinkamais atvejais taikomas papildomos profesinės patirties reikalavimas:

a) vaistinių preparatų farmacinės formos ruošimas;

b) vaistinių preparatų gamyba ir tyrimai;

c) vaistinių preparatų tyrimai vaistinių preparatų tyrimo laboratorijoje;

d) vaistinių preparatų sandėliavimas, saugojimas ir platinimas vykdant didmeninį platinimą;

e) reikalingos kokybės saugių ir veiksmingų vaistinių preparatų tiekimas, ruošimas, tyrimai, sandėliavimas, platinimas ir išdavimas visuomenei skirtose vaistinėse;

f) reikiamos kokybės saugių ir veiksmingų vaistinių preparatų ruošimas, tyrimai, sandėliavimas ir išdavimas ligoninėse;

g) informacijos ir patarimų apie vaistinius preparatus teikimas, įskaitant informaciją apie tinkamą jų naudojimą;

h) pranešimas apie nepageidaujamos reakcijos į farmacijos produktus atvejus kompetentingoms institucijoms;

i) individuali pagalba pacientams, kuriems paskirtas gydymas vaistais;

j) pagalba rengiant vietines ir nacionalines visuomenės sveikatos kampanijas.

3. Jei valstybė narė leidžia užsiimti viena iš vaistininko veiklos rūšių tik kartu su V priedo 5.6.2 punkte nurodytų formalios kvalifikacijos įrodymu turint papildomą profesinę patirtį, ta valstybė narė pripažįsta kaip pakankamą kilmės valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą

pažymėjimą, nurodantį, kad atitinkamas asmuo užsiėmė šia veikla kilmės valstybėje narėje panašų laikotarpį.“

11 Direktyvos 2005/36 50 straipsnyje „Dokumentacija ir formalumai“ nustatyta:

„1. Jei priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos sprendžia dėl prašymo leisti užsiimti reglamentuojama profesija pagal šią antraštinę dalį, tos institucijos gali reikalauti VII priede išvardytų dokumentų ir pažymėjimų.

VII priedo 1 punkto d, e ir f papunkčiuose nurodyti dokumentai jų pateikimo dieną turi būti ne senesni kaip trijų mėnesių.

Valstybės narės, institucijos ir kiti juridiniai asmenys garantuoja jų gaunamos informacijos konfidencialumą.

2. Jei yra pagrįstų abejonių, priimančioji valstybė narė gali reikalauti valstybės narės kompetentingų institucijų patvirtinti toje kitoje valstybėje narėje išduotų kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų ir formalios kvalifikacijos įrodymų autentiškumą, o kai taikytina – ir patvirtinti, ar asmuo, siejant su šios antraštinės dalies III skyriuje nurodytomis profesijomis, atitinka būtiniausius rengimo reikalavimus, nustatytus atitinkamai 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 ir 46 straipsniuose.

3. Jei yra pagrįstų abejonių, kai 3 straipsnio 1 dalies c punkte apibrėžtas formalios kvalifikacijos įrodymas buvo išduotas valstybės narės kompetentingos institucijos ir susijęs su rengimu, visiškai ar iš dalies įgytu kitos valstybės narės teritorijoje teisėtai įsteigtoje institucijoje, priimančioji valstybė narė turi teisę pasiteirauti kvalifikacijos suteikimo kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos:

a) ar rengimą suteikusioje institucijoje rengimo kursas buvo oficialiai patvirtintas švietimo įstaigos, įsikūrusios kvalifikacijos suteikimo kilmės valstybėje narėje;

b) ar išduotas formalios kvalifikacijos įrodymas yra tas pats, kuris būtų išduotas, jei visas kursas būtų vykęs kvalifikacijos suteikimo kilmės valstybėje narėje;

c) ar formalios kvalifikacijos įrodymas suteikia tas pačias profesines teises kvalifikacijos suteikimo kilmės valstybės narės teritorijoje.

<…>“

12 Šios direktyvos 51 straipsnio „Profesinės kvalifikacijos abipusio pripažinimo procedūra“ 1 dalyje nurodyta:

„1. Priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija patvirtina paraiškos gavimą per vieną mėnesį nuo gavimo ir informuoja pareiškėją apie bet kokį trūkstamą dokumentą.“

13 Minėtos direktyvos 54 straipsnyje „Mokslo vardų naudojimas“ nustatyta:

„Nepažeisdama 7 ir 52 straipsnių, priimančioji valstybė narė užtikrina, kad suinteresuotiems asmenims būtų suteikta atitinkama teisė naudoti mokslo vardus, jiems suteiktus kilmės valstybėje narėje, ir galbūt sutrumpinta forma, kilmės valstybės narės kalba. Priimančioji valstybė narė gali reikalauti, kad po

vardo būtų nurodomas jį suteikusios institucijos ar egzaminavimo tarybos pavadinimas ir adresas. Kai kilmės valstybės narės mokslo vardas priimančiojoje valstybėje narėje gali būti supainiotas su vardu, kuriam reikia papildomo rengimo, kurio asmuo neturi, priimančioji valstybė narė gali reikalauti, kad asmuo naudotų kilmės valstybės narės mokslo vardą atitinkama forma, kurią nustato priimančioji valstybė narė.“

14 Tos pačios direktyvos VII priedo „Dokumentai ir pažymėjimai, kurie gali būti reikalingi laikantis 50 straipsnio 1 dalies“ 1 punkto d ir e papunkčiuose numatyta:

„1. Dokumentai

<…>

d) Jeigu priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija iš reglamentuojama profesija norinčių verstis asmenų reikalauja dokumentų, patvirtinančių, kad tie asmenys turi geras rekomendacijas ar yra geros reputacijos, nėra bankrutavę, jeigu priimančioji valstybė narė laikinai sustabdo arba uždraudžia tokių asmenų profesinę veiklą dėl sunkaus profesinio nusižengimo ar kriminalinio nusikaltimo, ta valstybė narė, kaip pakankamą įrodymą, priima kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios atvyksta užsienio pilietis, kompetentingų institucijų išduotus dokumentus dėl ta profesija jos teritorijoje norinčių verstis valstybių narių piliečių, patvirtinančius, kad pastarieji atitinka reikalavimus. Tos institucijos privalo patiekti reikiamus dokumentus per du mėnesius.

Jeigu kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios atvyksta užsienio pilietis, kompetentingos institucijo[s] neišduoda pirmojoje pastraipoje minėtų dokumentų, tokie dokumentai pakeičiami pareiškimu prisiekiant, arba valstybėse, kuriose netaikoma nuostata dėl pareiškimo prisiekiant – oficialiu pareiškimu, kurį pateikia konkretus asmuo kompetentin[g]ai teisminei arba administracinei institucijai arba tam tikrais atvejais – kilmės valstybės narės arba valstybės narės, iš kurios atvyksta asmuo, notarui arba kvalifikuotai profesinei institucijai; tokia institucija arba notaras išduoda pažymėjimą, patvirtinantį pareiškimo prisiekiant arba oficialaus pareiškimo autentiškumą.

e) Jeigu priimančioji valstybė narė iš savo pačios piliečių, norinčių verstis reglamentuojama profesija, reikalauja pareiškėjo fizinę ar psichinę sveikatą patvirtinančio dokumento, ta valstybė narė, kaip pakankamą to patvirtinimą, priima kilmės valstybėje narėje reikalaujamą dokumentą. Jeigu kilmės valstybė narė neišduoda tokio dokumento, priimančioji valstybė priima tos valstybės kompetentingos institucijos išduotą pažymėjimą. Tokiu atveju kilmės valstybė narė privalo išduoti reikalaujamą dokumentą per du mėnesius.“

Čekijos Respublikos teisė

Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymas

15 Šioje byloje taikytinos redakcijos z*ákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace)* (Įstatymas Nr. 18/2004 dėl Europos Sąjungos valstybių narių piliečių ir kai kurių kitų valstybių piliečių profesinių

kvalifikacijų ir kitų įgūdžių pripažinimo ir tam tikrų įstatymų pakeitimo (profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymas)) (toliau – Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymas) 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„(1) Adaptacijos laikotarpis suprantamas kaip laikotarpis, per kurį pareiškėjas Čekijos Respublikoje reglamentuojamą veiklą vykdo prižiūrimas profesinę kvalifikaciją turinčio fizinio asmens, siekdamas įgyti teorinių ir praktinių žinių srityse, kurios įeina į mokymo ir rengimo, kurį baigus išduodamas Čekijos Respublikoje reikalaujamas kvalifikacijos pažymėjimas, programą ir kurių žinios yra būtinos norint vykdyti reglamentuojamą veiklą. Adaptacijos laikotarpis taip pat gali apimti papildomas studijas ar rengimą, kuriais siekiama papildyti profesinę kvalifikaciją.“

16 Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„(1) Tinkamumo testas – tai pareiškėjo žinių, įgūdžių ir profesinių gebėjimų patikrinimas, kuriuo siekiama įvertinti jo tinkamumą užsiimti reglamentuojama veikla Čekijos Respublikoje. Tinkamumo testas vyksta pripažinimo institucijoje, kitoje administracinėje institucijoje, universitete ar kitoje atitinkamos paskirties švietimo įstaigoje <…>“

17 Šio įstatymo 15 straipsnyje nustatyta:

„Įgyvendinimo taisyklėse arba profesinės veiklos taisyklėse gali būti numatytas individualiai reglamentuojamai veiklai ar reglamentuojamų veiklų grupei, atsižvelgiant į jų ypatumus, adaptacijos laikotarpio trukmės nustatymo metodas, šio laikotarpio bei tinkamumo testo įvertinimo sąlygos, įskaitant šio testo formą, turinį ir apimtį.“

18 Minėto įstatymo 20 straipsnyje numatyta:

„(1) Jei, norint vykdyti reglamentuojamą veiklą Čekijos Respublikoje, reikia įrodyti nepriekaištingą pareiškėjo reputaciją arba tai, kad jis nebuvo nubaustas už administracinį nusižengimą ar drausminį nusižengimą, susijusį su atitinkamos veiklos vykdymu, laikoma, kad pakanka kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos išduoto tą faktą įrodančio dokumento. Šis dokumentas – tai teistumo (neteistumo) pažyma ar atitinkamo kilmės valstybės narės registro išrašas arba lygiavertis kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos išduotas dokumentas, arba, jei tokio registro kilmės valstybėje narėje nėra, oficialus pareiškėjo nepriekaištingos reputacijos pareiškimas.

(2) Jei reglamentuojamai veiklai vykdyti Čekijos Respublikoje reikia įrodymo, kad per specialiuose teisės aktuose nustatytą laikotarpį nebuvo priimta sprendimo dėl pareiškėjo bankroto, nebuvo paskelbtas jo bankrotas arba kad prašymas pripažinti nemokumą nebuvo atmestas dėl turto trūkumo arba kad pareiškėjo galimybei eiti juridinio asmens įstatuose numatyto organo, įstatuose numatyto organo ar kito organo nario pareigas neužkerta kelio anksčiau eitos pareigos juridiniame asmenyje, kurio turtas buvo pripažintas bankrutuojančio asmens turtu arba dėl kurio pateiktas prašymas pripažinti nemokumą buvo atmestas dėl turto stokos, laikoma, kad pakanka kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos išduoto atitinkamą faktą įrodančio dokumento.

(3) Jei valstybių narių kompetentingos institucijos neišduoda 1 ir 2 dalyse nurodytų dokumentų, jie pakeičiami oficialiu pareiškimu, kurį pareiškėjas padaro kilmės valstybės narės kompetentingoje institucijoje arba dalyvaujant toje valstybėje narėje įsisteigusiam notarui.

(4) Jei norint vykdyti reglamentuojamą veiklą Čekijos Respublikoje reikalaujama tinkamos pareiškėjo sveikatos būklės, laikoma, kad pakanka kilmės valstybės narės reikalaujamo tinkamos sveikatos būklės pažymėjimo. Jei norint vykdyti atitinkamą veiklą kilmės valstybėje narėje nereikalaujama tinkamos sveikatos būklės, laikoma, kad pakanka kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos išduoto

dokumento, įrodančio, jog įvykdytas specialiuose Čekijos Respublikos teisės aktuose numatytas reikalavimas.

<…>“

19 To paties įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„(2) Pareiškėjas, kuris reglamentuojama profesija Čekijos Respublikoje verčiasi laikinai ar retkarčiais <…>, kilmės valstybėje narėje įgytą profesinį vardą naudoja pagal jos teisės aktus ir kilmės valstybės narės oficialia kalba arba viena iš oficialių kalbų.“

20 Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„(1) Kitos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymu Čekijos kompetentinga institucija turi kuo greičiau atlikti būtinus tyrimus ir pateikti prašomą informaciją. Jei informacijos neįmanoma pateikti per 30 dienų, apie tai turi būti pranešta kitos valstybės narės kompetentingai institucijai.“

21 Šio įstatymo 36a straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„(1) Pareiškėjui, kuris yra valstybės narės pilietis <…> ir kuris pagal kilmės valstybės narės teisės aktus verčiasi atitinkama veikla, kuri Čekijos Respublikoje laikoma reglamentuojama veikla, leidžiama laikinai arba retkarčiais užsiimti šia veikla Čekijos Respublikos teritorijoje neprivalant įvykdyti specialiuose teisės aktuose numatytos prievolės užsiregistruoti, gauti leidimą ar įstoti į profesinę organizaciją ir neprivalant teikti prašymo pripažinti jo profesinę kvalifikaciją <…>“

Įstatymas Nr. 95/2004

22 Šioje byloje taikytinos redakcijos *zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta* (Profesinių ir specializuotų įgūdžių vykdyti gydytojo, odontologo ir vaistininko profesinę veiklą įgijimo ir pripažinimo sąlygų įstatymas Nr. 95/2004) (toliau – Įstatymas Nr. 95/2004) 2 straipsnio g punkte nurodyta:

„Šiame įstatyme taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

<…>

<…> „odontologo ir vaistininko veiklos savarankiškas vykdymas“ – veiklos, kurią vykdyti odontologas arba vaistininkas turi teisę, vykdymas be profesinės priežiūros ir remiantis jo paties atliktu paciento sveikatos būklės ir su ja susijusių aplinkybių vertinimu.“

23 Įstatymo Nr. 95/2004 10 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„(2) Įgijęs profesinių įgūdžių, <…> vaistininkas turi teisę savarankiškai vykdyti su farmacijos paslaugų teikimu susijusią veiklą pagal 2011 m. lapkričio 6 d. *zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)* (Sveikatos priežiūros paslaugų ir jų teikimo sąlygų įstatymas Nr. 372/2011) (toliau – Sveikatos priežiūros paslaugų įstatymas), išskyrus veiklą, kurią savarankiškai vykdyti galima tik įgijus specializuotų įgūdžių, kaip tai suprantama pagal 11 straipsnį. Vaistininkas taip pat turi teisę vykdyti su sveikatos priežiūros paslaugų teikimu nesusijusią veiklą, užsiimdamas vaistų gamyba ir kontrole, taip pat vaistų sandėliavimu ir platinimu, vaistų platintojo vykdomu pagal 2007 m. gruodžio 6 d. *zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách*

některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech) (Įstatymas Nr. 378/2007 dėl vaistų ir kai kurių susijusių įstatymų pakeitimo) (Vaistų įstatymas)).“

24 Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnio 1, 2 ir 7–12 dalyse numatyta:

„(1) Specializuota vaistininko kompetencija įgyjama:

a) sėkmingai baigus specializuotą rengimą ir išlaikius atestacinį testą <…>, kuriuo remdamasi ministerija išduoda vaistininkui atitinkamos specializacijos srities specialisto diplomą, arba

b) įgijus papildomos profesinės patirties pagal atitinkamą rengimo programą atestuotoje specializuoto rengimo arba atitinkamos papildomos profesinės patirties įstaigoje, kuri išduoda pareiškėjui šios programos baigimo pažymėjimą.

(2) Vaistininkų specializuoto rengimo sritys, formalios kvalifikacijos įrodymai ir specializuoto rengimo trukmė yra aprašyti šio įstatymo 1 priede. <…>

<…>

(7) 1 dalies a punkte nurodytų specializuotų įgūdžių įgijimas yra sąlyga <…> savarankiškai vykdyti veiklą

a) susijusią su visuomenės sveikatos apsauga,

b) kraujo perpylimo įstaigose,

c) farmacijos technologijų srityje,

d) sveikatos laboratorinių tyrimų ir analizės metodų srityje ir

e) radiofarmacinių vaistinių preparatų srityje.

(8) Visuomenės vaistinių srities specializuotų įgūdžių įgijimas, kaip tai suprantama pagal 1 dalį, yra savarankiško veiklos farmacijos srityje vykdymo sąlyga <…>

(9) 1 dalies a punkte nurodytų specializuotų įgūdžių klinikinės farmacijos srityje įgijimas yra klinikinio vaistininko veiklos savarankiško vykdymo sąlyga.

(10) Ligoninių farmacijos srities specializuotų įgūdžių įgijimas yra sąlyga savarankiškai vykdyti veiklą, susijusią su vaistinės, turinčios specializuotas patalpas ypač sudėtingoms farmacinėms formoms ruošti, valdymu: pagal šį įstatymą „ypač sudėtingos farmacinės formos“ – tai specializuotose vaistinių patalpose paruošti sterilūs vaistai, skirti parenteriniam vartojimui.

(11) Radiofarmacinių vaistinių preparatų ar farmacijos technologijų srities specializuotų įgūdžių įgijimas, kaip tai suprantama pagal 1 dalies a punktą, arba tam tikrų ligoninių farmacijos srities specializuotų įgūdžių įgijimas yra sąlyga savarankiškai vykdyti ypač sudėtingų farmacinių formų ruošimo veiklą.

(12) Prieš įgydamas specializuotus įgūdžius vaistininkas vykdo 7–11 dalyse nurodytą veiklą, kurios profesinę priežiūrą atlieka atitinkamų specializuotų įgūdžių turintis sveikatos priežiūros specialistas.“

25 Šio įstatymo 27 straipsnio 6 dalyje numatyta:

„(6) Gydytojams, odontologams ar vaistininkams, kurių įgytą profesinę kvalifikaciją patvirtinantis dokumentas atitinka 28a arba 28b straipsniuose nustatytus reikalavimus, leidžiama verstis savo profesija naudojant šiame įstatyme nurodytą profesinį vardą (toliau – specializaciją patvirtinantis dokumentas). Tuo atveju, jei profesinė kvalifikacija patikrinta pagal 27b straipsnį, gydytojo profesija verčiamasi atsižvelgiant į šiame įstatyme numatytą specializaciją patvirtinantį dokumentą.“

26 Minėto įstatymo 28a straipsnio 5 dalis suformuluota taip:

„(5) Kai suinteresuotasis asmuo turi papildomos profesinės patirties, kaip ji suprantama pagal [Įstatymo Nr. 95/2004] 11 straipsnio 1 dalies b punktą, gautos kvalifikacijos įrodymu ministerija automatiškai pripažįsta valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad panašų laikotarpį šis asmuo kilmės valstybėje narėje vertėsi atitinkama veikla.“

Administracinio proceso kodeksas

27 Šioje byloje taikytinos redakcijos *zákon č. 500/2004 Sb., správní řád* (Įstatymas Nr. 500/2004 dėl Administracinio proceso kodekso patvirtinimo) (toliau – Administracinio proceso kodeksas) 44 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„(1) Skundo (prašymo) pateikimo procedūra pradedama nuo tos dienos, kai skundas (prašymas) ar bet kuris kitas aktas, kuriuo pradedama procedūra, pasiekia dalykinę ir teritorinę kompetenciją turinčią administracinę instituciją.“

28 Administracinio proceso kodekso 45 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta:

„(2) Jei skundas neatitinka nustatytų kriterijų arba turi kitų trūkumų, administracinė institucija padeda pareiškėjui pašalinti trūkumus vietoje arba paragina jį juos pašalinti; šiuo tikslu ji suteikia jam protingą terminą ir praneša apie pasekmes, kurių kils, jei per nustatytą terminą jis jų nepašalins;

<…>“

29 Šio kodekso 47 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„(1) Administracinė institucija apie pradėtą procedūrą privalo kuo greičiau informuoti visus jai žinomus dalyvius.“

30 Minėto kodekso 71 straipsnyje nustatyta:

„(1) Administracinė institucija turi kuo greičiau priimti sprendimą.

<…>

(3) Jei sprendimo neįmanoma priimti kuo greičiau, administracinė institucija turi jį priimti ne vėliau kaip per 30 dienų nuo procedūros pradžios; ji turi papildomą ne ilgesnį kaip 30 dienų terminą <…>, jei paaiškėja, kad būtina surengti posėdį ar tyrimą vietoje, jei asmenį reikia pašaukti ar atvesdinti arba informuoti jį viešai paskelbiant pranešimą, jei įrodyta, kad šaukimai nebuvo įteikti, arba jei

nagrinėjamas ypač sudėtingas atvejis [arba] reikia [laiko] <…> pavedimui pagal 13 straipsnio 3 dalį, prašymui dėl ekspertizės įvykdyti arba šaukimui įteikti užsienyje.

<…>“

31 To paties kodekso 154 straipsnyje nurodyta:

„Jei administracinė institucija išduoda pažymą, pažymėjimą, atlieka tyrimus ar daro pareiškimus dėl atitinkamų asmenų, ji turi laikytis <…> šių antros dalies nuostatų: 10–16 straipsnių, 19–26 straipsnių, 29–31 straipsnių, 33–35 straipsnių, 37 straipsnio, 40 straipsnio, 62 straipsnio, 63 straipsnio; ir analogiškai šių trečios dalies nuostatų: 134 straipsnio, 137 straipsnio ir 142 straipsnio 1 ir 2 dalių; ji turi tinkamai laikytis kitų šio įstatymo nuostatų, jei taikyti jas būtina.“

Sveikatos priežiūros paslaugų įstatymas

32 Sveikatos priežiūros paslaugų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„(2) <…>

i) farmacinės priežiūros veikla ir farmacinės klinikinės priežiūros veikla (toliau – farmacinės priežiūros veikla) – tai priežiūros veikla, kuria siekiama tiekti, ruošti, apdoroti, sandėliuoti, kontroliuoti ir platinti vaistus – išskyrus kraujo perpylimo produktus ir žaliavas kraujo produktams paruošti pagal Vaistų įstatymą, taip pat laboratorinius cheminius produktus, reagentus, dezinfekavimo produktus – taip pat tiekti, sandėliuoti, platinti ir parduoti Medicinos priemonių įstatyme numatytas medicinos priemones <…>, tiekti, sandėliuoti, platinti ir parduoti specialios medicininės paskirties maisto produktus; ši priežiūros veikla taip pat apima informacijos teikimo, konsultavimo ir kitas paslaugas, susijusias su ligų prevencija ir ankstyvu nustatymu, sveikatos stiprinimu, taip pat veiksmingo, saugaus ir ekonomiško vaistų vartojimo bei susijusių procedūrų vertinimu ir kontrole.

<…>“

33 Šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta:

„(3) Jei sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos

<…>

c) farmacijos srityje arba specializuoto vaistininkų rengimo srityse, bent vienoje iš specializuoto vaistininkų rengimo sričių reikia turėti teisę savarankiškai verstis vaistininko profesija.

<…>“

Veterinarinės priežiūros įstatymas

34 Šioje byloje taikytinos redakcijos *zákon č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)* (Įstatymas Nr. 166/1999 dėl veterinarinės priežiūros ir tam tikrų susijusių įstatymų pakeitimo (Veterinarinės priežiūros įstatymas)) 59 straipsnyje numatyta:

„<…>

(2) Veterinarijos gydytojais taip pat laikomi:

a) asmenys, turintys kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos išduotą diplomą, pažymėjimą ar kitą reikalaujamo rengimo baigimą patvirtinantį dokumentą, nurodytą taikomų teisės aktų nuostatose ir išduotą kitos valstybės narės kompetentingos įstaigos.

<…>

(3) Kitos valstybės narės piliečiai, atitinkantys 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, turi teisę naudoti jų gautą mokslo vardą arba jo santrumpą tos valstybės, kurioje vardas buvo gautas, kalba.

<…>“

Valstybinio sveikatos draudimo įstatymas

35 Šioje byloje taikytinos redakcijos *zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů* (Įstatymas Nr. 48/1997 dėl valstybinio sveikatos draudimo, iš dalies keičiantis ir papildantis tam tikrus susijusius įstatymus) (toliau – Valstybinio sveikatos draudimo įstatymas) 11 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„(1) Apdraustasis turi teisę:

a) pasirinkti ligonių kasą <…>,

b) pasirinkti sveikatos priežiūros paslaugų teikėją, esantį Čekijos Respublikos teritorijoje <…>, turintį sutartinių santykių su atitinkama ligonių kasa <…>,

c) į galimybę laiku ir tam tikroje vietoje gauti kompensuojamas paslaugas, kurias teikia paslaugų teikėjai, sudarę sutartis su atitinkama ligonių kasa,

d) į kompensuojamų paslaugų teikimą šio įstatymo nustatyta apimtimi ir sąlygomis; paslaugų teikėjas negali iš apdraustojo gauti jokio atlygio už šias kompensuojamas paslaugas,

<…>“

36 Valstybinio sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„(1) Siekdami užtikrinti išmokas natūra, susijusias su kompensuojamų paslaugų teikimu apdraustiesiems, *Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky* (Čekijos Respublikos valstybinė ligonių kasa) ir kitos ligonių kasos sudaro <…> kompensuojamųjų paslaugų teikimo ir kompensacijų mokėjimo sutartis su paslaugų teikėjais. <…> Sutarčių nereikalaujama tuo atveju, kai teikiama:

a) skubioji pagalba apdraustajam,

<…>“

Atestavimo įstatymas

37 Šioje byloje taikytinos redakcijos *zákon č. 360/1992 Sb., České národní rady o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (autorizační zákon)* (Čekijos nacionalinės tarybos įstatymas Nr. 360/1992 dėl atestuoto architekto profesinės veiklos vykdymo, taip pat dėl atestuoto inžinieriaus ir atestuoto techniko profesinės veiklos vykdymo statybos sektoriuje (Atestavimo įstatymas)) (toliau – Atestavimo įstatymas) 13 straipsnyje nurodyta:

„(1) Atsižvelgiant į suteikto atestato rūšį atestuotas asmuo turi teisę naudoti vardą „atestuotas architektas“ <…>, kartu su srities arba specializacijos, kuriai buvo išduotas atestatas, pavadinimu.

<…>“

38 Atestavimo įstatymo 30c straipsnio 2 dalyje numatyta:

„(2) <…> 10 ir 11 straipsnių, 13 straipsnio 1 dalies nuostatos <…> atitinkamai taikomos priimtiesiems asmenims. <…>“

Įstatymas dėl Veterinarijos gydytojų rūmų

39 Šioje byloje taikytinos redakcijos *zákon č. 381/1991 Sb. České národní rady o Komoře veterinárních lékařů České republiky* (Čekijos nacionalinės tarybos įstatymas Nr. 381/1991 dėl Čekijos veterinarijos gydytojų rūmų) (toliau – Įstatymas dėl Veterinarijos gydytojų rūmų) 5a straipsnio 1 dalyje numatyta:

„(1) Europos Sąjungos valstybės narės veterinarijos gydytojas, kuris Čekijos Respublikos teritorijoje ketina laikinai ar kartais teikti prevencinę ir gydomąją veterinarinę priežiūrą [(toliau – priimtasis veterinarijos gydytojas)], neprivalo tapti Rūmų nariu, tačiau turi iš anksto pranešti Rūmams apie tai, kad Čekijos Respublikos teritorijoje vykdoma prevencinė ir gydomoji veterinarijos priežiūra pagal Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymą. <…>“

Dekretas Nr. 39/2005

40 Šioje byloje taikytinos redakcijos *vyhláška č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání* (Dekretas Nr. 39/2005, nustatantis minimalius reikalavimus studijų programoms, kad būtų galima įgyti profesinių įgūdžių, kurių reikia norint užsiimti nemedicininio pobūdžio sveikatos priežiūros veikla) 4 straipsnio „Bendrosios medicinos praktikos slaugytojas“ 2 dalyje numatyta:

„(2) 1 dalyje nurodyta studijų programa vykdoma pasirinkus

a) specifinio profesinio pobūdžio ne mažiau kaip trejų metų trukmės dienines studijas, kurias sudaro bent 4600 valandų teorinio ir klinikinio rengimo, o klinikinio rengimo trukmė sudaro nuo 2300 iki 3000 valandų, arba

b) kitą nei dieninių studijų forma, kai tokias studijas sudaro ne trumpesnės trukmės, nei nurodyta a punkte, rengimo ciklas ir užtikrinamas ne mažesnis nei numatytasis parengimo lygis. <…>“

41 Šioje byloje taikytinos redakcijos Dekreto Nr. 39/2005 20c straipsnio „Slaugytojas praktikas“ 2 dalyje nustatyta:

„(2) Studijų programa, kai įprasta studijų trukmė yra ne trumpesnė nei ketveri metai, o klinikinio rengimo trukmė sudaro ne mažiau kaip 1200 valandų. Rengimo programą sudaro ne mažiau kaip 700 valandų teorinio ir ne mažiau kaip 600 valandų klinikinio rengimo.“

Ikiteisminė procedūra

42 Direktyva 2005/36 buvo iš dalies pakeista, be kita ko, Direktyva 2013/55, kuri, kaip nurodyta jos 3 straipsnyje, į nacionalinę teisę turėjo būti perkelta iki 2016 m. sausio 18 d.

43 Šiomis aplinkybėmis Čekijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones.

44 2019 m. sausio 25 d. Komisija išsiuntė Čekijos Respublikai oficialų pranešimą; jame teigė, kad Čekijos teisės aktais pažeidžiamos kelios Direktyvos 2005/36 nuostatos.

45 2019 m. lapkričio 28 d. Komisija, manydama, kad Čekijos valdžios institucijų atsakymo dėl oficialiame pranešime pateiktų pagrindų nepakanka, išsiuntė joms pagrįstą nuomonę.

46 2020 m. sausio 28 d. Čekijos Respublika pateikė pastabas dėl pagrįstos nuomonės.

47 2021 m. vasario 18 d. Komisija išsiuntė Čekijos Respublikai papildomą pagrįstą nuomonę.

48 2022 m. vasario 4 d. Komisija pareiškė šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Pirminės pastabos

49 Reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, kai ieškinys pareiškiamas pagal SESV 258 straipsnį, valstybei narei adresuotame Komisijos oficialiame pranešime, o vėliau jos išsiųstoje pagrįstoje nuomonėje apibrėžiamas ginčo dalykas, kuris nuo tol nebegali būti išplėstas. Atitinkamos valstybės narės galimybė pateikti savo pastabas (net jei ji mano, kad neturi ja pasinaudoti) yra esminė Sutartimi siekta įtvirtinti garantija, o jos paisymas – esminis formalus procedūros, per kurią pripažįstamas valstybės narės įsipareigojimų neįvykdymas, teisėtumo reikalavimas. Vadinasi, pagrįsta nuomonė ir ieškinys turi būti grindžiami tais pačiais pagrindais kaip ir oficialus pranešimas, kuriuo pradedama ikiteisminė procedūra (2016 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Komisija / Čekijos Respublika*, C-525/14, EU:C:2016:714, 17 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

50 Jeigu taip nėra, tokio pažeidimo negalima laikyti išnykusiu dėl to, kad valstybė narė pateikė pastabas dėl pagrįstos nuomonės (2013 m. balandžio 25 d. Sprendimo *Komisija / Ispanija*, C-64/11, EU:C:2013:264, 14 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

51 Vis dėlto, nors pagrįsta nuomonė ir ieškinys turi būti grindžiami tais pačiais pagrindais, šis reikalavimas nereiškia, kad kiekvienu atveju pagrįstoje nuomonėje nurodyti pagrindai ir ieškinio reikalavimai turi visiškai sutapti, jeigu ginčo dalykas nebuvo išplėstas ar pakeistas (šiuo klausimu žr. 2006 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė*, C-484/04, EU:C:2006:526, 25 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taigi Komisija ieškinyje gali patikslinti savo pirminius pagrindus, jeigu nekeičia ginčo dalyko (2020 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Komisija / Rumunija (KD10 ribinių verčių viršijimas)*, C-638/18, EU:C:2020:334, 49 punktas).

52 Galiausiai reikia priminti, kad iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos matyti, jog ieškinyje turi būti nuosekliai ir tiksliai išdėstyti pagrindai, leidžiantys valstybei narei ir Teisingumo Teismui tiksliai suprasti Sąjungos teisės pažeidimo, dėl kurio priekaištaujama, apimtį, kad ši valstybė galėtų veiksmingai pasinaudoti savo gynybos priemonėmis, o Teisingumo Teismas – patikrinti, ar nurodyti įsipareigojimai yra neįvykdyti (2022 m. kovo 8 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė (Kova su sukčiavimu nuvertinant prekes)*, C-213/19, EU:C:2022:167, 133 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

Dėl pirmojo pagrindo, grindžiamo Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktų neperkėlimu į nacionalinę teisę

Šalių argumentai

53 Komisija teigia, kad Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktus, kuriuose numatyta priimančiosios valstybės narės kompetentingų institucijų pareiga apibrėžti asmenų, kuriems taikomas adaptacijos laikotarpis arba kurie nori pasirengti tinkamumo testui, „statusą“.

54 Komisija mano, kad pagrindinis Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktų tikslas – garantuoti suinteresuotiesiems asmenims galimybę turėti teisinį statusą priimančiojoje valstybėje narėje, kad jie neatsidurtų „teisės spragos“ situacijoje, o tam reikia, kad šis statusas būtų apibrėžtas pakankamai aiškiai ir tiksliai.

55 Komisijos nuomone, siekiant teisingai perkelti šią nuostatą į nacionalinę teisę reikia, pavyzdžiui, numatyti, kad pagal šią teisę kompetentingos institucijos gali patikslinti ar apibrėžti minėtą statusą.

56 Komisija sutinka, kad statusas taip pat gali būti nustatytas bendrosiomis teisės nuostatomis su sąlyga, kad jos šiuo klausimu yra pakankamai aiškios ir tikslios.

57 Be to, Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 13–15 straipsniuose, kuriais remiasi Čekijos valdžios institucijos, nėra paaiškintas šių asmenų teisinis statusas, be to, šios institucijos pripažįsta, kad šį statusą sunku apibrėžti praktiškai.

58 Čekijos vyriausybės teigimu, pirmasis pagrindas yra nepriimtinas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas.

59 Dėl pirmojo pagrindo priimtinumo Čekijos vyriausybė nurodo, kad ieškinyje išdėstytas pagrindas neatitinka nurodytojo pagrįstoje nuomonėje.

60 Iš tiesų pagrįstoje nuomonėje Komisija rėmėsi tik tuo, kad Čekijos teisėje nėra išaiškintas atitinkamų asmenų statusas, o ieškinyje ji priekaištauja Čekijos Respublikai dėl to, kad ši nacionalinėje teisėje neįtvirtino kompetentingų valdžios institucijų pareigos apibrėžti šių asmenų statusą.

61 Čekijos vyriausybė mano, kad pirmąjį pagrindą taip pat reikia atmesti kaip nepriimtiną, nes jis suformuluotas nenuosekliai ir netiksliai. Iš tiesų ieškinio 23 punkte Komisija leido suprasti, kad šį statusą bet kuriam atitinkamam asmeniui gali suteikti kompetentinga institucija, nors šio ieškinio 22 punkte ji, atrodo, pripažino, kad šis statusas turi būti numatytas įstatyme.

62 Komisija neigia Čekijos vyriausybės nurodytus nepriimtinumo motyvus. Ji teigia, kad ginčo dalykas nebuvo nei išplėstas, nei pakeistas, palyginti su oficialiu pranešimu, ir kad jis aiškiai susijęs su tuo, kad Čekijos Respublika neperkėlė tinkamai Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktų, kiek tai susiję su kompetentingų institucijų pareiga apibrėžti šioje nuostatoje nurodytų asmenų teisinį statusą.

63 Dėl esmės Čekijos vyriausybė tvirtina, kad pirmasis pagrindas bet kuriuo atveju nepagrįstas.

64 Ši vyriausybė primena, kad valstybės narės neprivalo pažodžiui perkelti direktyvos nuostatos į nacionalinę teisę.

65 Ji nurodo, kad Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktuose nepaminėtos konkrečios teisės ir pareigos, kurios turi būti pripažintos atitinkamiems asmenims, ir nenumatyta, kad jiems turi būti suteiktas specialus statusas. Taigi pagal šią nuostatą nedraudžiama, kad šis statusas būtų nustatytas bendrosiose nacionalinės teisės nuostatose, kaip yra Čekijos teisėje.

66 Čekijos vyriausybė ginčija Komisijos teiginį, kad nacionalinės teisės aktai turi būti aiškiai skirti atitinkamiems asmenims. Jos nuomone, toks reikalavimas grindžiamas klaidinga prielaida, kad šie asmenys sudaro vienalytę grupę, kuriai galėtų būti suteiktas vienas specialus statusas, nors jų statusas neišvengiamai priklauso nuo jų asmeninės padėties.

67 Galiausiai Čekijos vyriausybė teigia, kad valdžios institucija negali nustatyti šio statuso kiekvienu konkrečiu atveju, nes taip atsirastų didelis teisinis nesaugumas.

Teisingumo Teismo vertinimas

68 Dėl pirmojo pagrindo priimtinumo tiek iš pagrįstos nuomonės, tiek iš ieškinio aiškiai matyti, kad Komisija tvirtina, jog prižiūrimą praktiką atliekančio atvykusio asmens ir pareiškėjo, norinčio pasirengti tinkamumo testui, paminėtų atitinkamai Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktuose, „teisinis statusas“ priimančiojoje valstybėje narėje visais atvejais nepakankamai aiškus ir tikslus.

69 Dėl nepriimtinumo motyvo, grindžiamo pareigos nuosekliai ir tiksliai išdėstyti priekaištą pažeidimu, iš šio sprendimo 53–57 punktuose apibendrintų Komisijos argumentų matyti, kad ieškinyje Komisija nedviprasmiškai teigia, jog pagal Čekijos teisę negalima pakankamai aiškiai ir tiksliai apibrėžti atitinkamų asmenų teisinio statuso.

70 Priešingai, nei tvirtina Čekijos vyriausybė, tokio teiginio negalima paneigti remiantis ieškinio 22 ir 23 punktais. Iš tiesų jo 22 punkte Komisija tik konstatuoja, kad remiantis Čekijos „bendrosiomis“ teisės nuostatomis neįmanoma tiksliai apibrėžti atitinkamų asmenų statuso. Kiek tai susiję su ieškinio 23 punktu, Komisija kaip pavyzdį nurodo atvejį, kai, kaip ji teigia, galima būtų manyti, kad Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktai perkelti teisingai.

71 Taigi Čekijos vyriausybės nurodytus nepriimtinumo motyvus reikia atmesti.

72 Dėl pirmojo pagrindo pagrįstumo reikia priminti, kad Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g punkte „adaptacijos laikotarpis“, kaip jis suprantamas pagal šią direktyvą, apibrėžiamas kaip vertimasis reglamentuojama profesija priimančiojoje valstybėje narėje, prisiėmus atsakomybę kvalifikuotam tos profesijos atstovui, tokio prižiūrimos praktikos laikotarpio metu leidžiant papildomai mokytis. Šioje nuostatoje taip pat nurodyta, kad toks prižiūrimos praktikos laikotarpis turi būti vertinamas ir kad išsamias taisykles dėl adaptacijos laikotarpio ir jo vertinimo, taip pat prižiūrimą praktiką atliekančio atvykusio asmens statuso nustato priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija.

73 Be to, minėtoje nuostatoje nurodyta, kad prižiūrimą praktiką atliekančio asmens statusą priimančiojoje valstybėje narėje, ypač dėl teisės gyventi šalyje, įsipareigojimų, socialinių teisių ir lengvatų, išmokų ir atlyginimo, pagal taikytiną Sąjungos teisę nustato tos valstybės narės kompetentingos institucijos.

74 „Tinkamumo testas“ Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies h punkte apibrėžiamas kaip pareiškėjo profesinių žinių, įgūdžių ir kompetencijų patikrinimas, kurį atlieka arba pripažįsta priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos, norėdamos įvertinti pareiškėjo kompetenciją vykdyti reglamentuojamą profesinę veiklą toje valstybėje narėje. Be to, šioje nuostatoje numatyta, kad pareiškėjo, pageidaujančio pasirengti šiam testui priimančiojoje valstybėje narėje, statusą toje valstybėje narėje nustato tos valstybės narės kompetentingos institucijos.

75 Taigi iš pačios Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktų formuluotės matyti, jog pagal šią nuostatą reikalaujama, kad suinteresuotieji asmenys turėtų tam tikrą statusą, nes Sąjungos teisės aktų leidėjas siekia užtikrinti nurodytiems asmenims teises ir pareigas, dėl kurių šioje direktyvoje numatyta tik tai, kad jos turi būti susijusios, be kita ko, su teise gyventi šalyje, socialinėmis teisėmis ir lengvatomis, išmokomis ir atlyginimu bei atitikti Sąjungos teisę.

76 Šiuo klausimu reikia priminti, kad nors pagal SESV 288 straipsnio trečią pastraipą direktyva yra privaloma kiekvienai valstybei narei, kuriai ji skirta, rezultato, kurį reikia pasiekti, atžvilgiu, o nacionalinės valdžios institucijos pasirenka jos įgyvendinimo formą ir būdus, vis dėlto direktyvos nuostatos turi būti įgyvendinamos neginčijamai privalomą galią turinčiais aktais, konkrečiai, tiksliai ir aiškiai, kad būtų įvykdytas teisinio saugumo reikalavimas (šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimo *U.I. (Netiesioginis atstovas muitinėje)*, C-714/20, EU:C:2022:374, 58 ir 59 punktus).

77 Darytina išvada, kad Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktuose nurodyti asmenys priimančiojoje valstybėje narėje turi turėti galimybę lengvai sužinoti savo „statusą“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, o tam reikia, kad egzistuotų aiškios taisyklės, reglamentuojančios būtent jų padėtį.

78 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad taip nėra.

79 Konkrečiai kalbant, nors Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 13–15 straipsniuose numatyta adaptacijos laikotarpio ir tinkamumo testo tvarka, tuose straipsniuose nėra jokių konkrečių nuostatų, susijusių su atitinkamų asmenų statusu, ir nėra nuorodų į kitus teisės aktus, susijusių su šio statuso nustatymu.

80 Čekijos vyriausybė dėl „bendrosiose“ teisės nuostatose numatytų taisyklių, kuriomis ji remiasi, pripažįsta, kad taikant šias taisykles prižiūrimą praktiką atliekančiam atvykusiam asmeniui arba pareiškėjui, norinčiam pasirengti tinkamumo testui, taip pat nelengva nustatyti šį statusą.

81 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad, pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktus nepriėmusi nuostatų, būtinų tam, kad priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos apibrėžtų asmenų, kuriems taikomas adaptacijos laikotarpis arba kurie nori pasirengti tinkamumo testui, statusą, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 2005/36.

Dėl antrojo pagrindo, grindžiamo Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punkto neperkėlimu į nacionalinę teisę

Šalių argumentai

82 Komisija tvirtina, kad Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punktą, kiek tai susiję su priimančiosios valstybės narės pareiga atleisti kitoje valstybėje narėje įsisteigusius paslaugų teikėjus nuo jos teritorijoje įsisteigusiems specialistams taikomų reikalavimų, susijusių su „registracija valstybinės socialinės apsaugos institucijoje atsiskaitymams su draudiku tvarkyti dėl veiklos draudžiamų asmenų naudai“, taip pat įsipareigojimų pagal šios direktyvos 6 straipsnio antrą pastraipą, kurioje numatyta, kad vis dėlto atitinkamas paslaugų teikėjas turi iš anksto arba skubiu atveju vėliau informuoti b punkte nurodytą instituciją apie paslaugas, kurias suteikė.

83 Komisijos nuomone, Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 36a straipsnio, kuriuo remiasi Čekijos valdžios institucijos, nepakanka tam, kad Direktyvos 2005/36 6 straipsnio b punktas būtų tinkamai perkeltas į nacionalinę teisę, nes pagal Valstybinio sveikatos draudimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalį ir 17 straipsnio 1 dalį šioje Direktyvos 2005/36 nuostatoje nurodytu atveju kompensacija apdraustajam bet kuriuo atveju priklauso nuo to, ar paslaugų teikėją ir Čekijos ligonių kasą sieja sutartiniai santykiai.

84 Komisija pabrėžia, kad atsižvelgiant į tai, jog Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punkte numatyta priimančiosios valstybės narės pareiga atleisti kitoje valstybėje narėje įsisteigusius paslaugų teikėjus nuo pareigos užsiregistruoti valstybinėje socialinės apsaugos institucijoje, kad būtų užtikrintas socialiniu draudimu apdraustų asmenų draudimas, pagal šią nuostatą valstybėms narėms draudžiama šiuo pagrindu suteiktų sveikatos priežiūros paslaugų kompensavimą susieti su reikalavimu užsiregistruoti.

85 Komisija mano, kad ši Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punkte nurodyta „registracija“ yra autonomiška Sąjungos teisės sąvoka, kurią reikia aiškinti atsižvelgiant į šios nuostatos kontekstą ir į nagrinėjamu teisės aktu siekiamą tikslą – užtikrinti, kad būtų paisoma laisvės teikti paslaugas.

86 Taigi ši sąvoka apima ne tik registraciją, kaip tai tiesiogiai suprantama iš šio termino, institucijoje, kurią valstybė narė nurodė kaip pagrindinę savo socialinio draudimo įstaigą, bet ir kitus administracinius ar teisinius reikalavimus, sukeliančius panašų poveikį, kurių galiausiai turi būti laikomasi kitose valstybės narės institucijose, vienaip ar kitaip prisidedančiose prie socialinės apsaugos sistemos veikimo.

87 Komisija pažymi, kad, remiantis jos turima informacija, Čekijos sveikatos draudimo sistema organizuota taip, kad jei kitoje valstybėje narėje įsisteigęs gydytojas nėra sudaręs sutarties su apdraustojo ligonių kasa, pastarajam nekompensuojamos Čekijos Respublikoje tokio gydytojo suteiktos sveikatos priežiūros paslaugos, nors apdraustasis moka įmokas savo ligonių kasai.

88 Komisija priduria, kad tokios sutarties sudarymas yra sudėtinga procedūra ir sudarant ją vykdoma griežta atranka.

89 Komisija teigia, kad 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimas *Komisija / Ispanija* (C-232/99, EU:C:2002:291), kuriuo remiasi Čekijos vyriausybė, nebuvo susijęs su situacija, panašia į nagrinėjamą šioje byloje.

90 Dublike Komisija pripažįsta, kad pagal Sąjungos teisę valstybei narei iš esmės nedraudžiama nustatyti, kad sveikatos priežiūros paslaugų kompensavimas priklausytų nuo tam tikrų reikalavimų laikymosi, tačiau mano, kad pagal Direktyvos 2005/36 6 straipsnio b punktą draudžiami tokie administraciniai reikalavimai, kaip toje nuostatoje numatyta „registracija“, dėl kurių savaime visiškai užkertamas kelias kompensuoti už suteiktas paslaugas sumokėtas sumas.

91 Komisija teigia, kad sąvoka „valstybinės socialinės apsaugos institucija“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2005/36 6 straipsnio b punktą, taip pat apima ligonių kasas, nes jos yra atsakingos už pacientams pagal sveikatos draudimo programą suteiktų medicinos paslaugų kompensavimą.

92 Komisija patikslina, kad Direktyvos 2005/36 55 straipsnis dėl patvirtinimo šioje byloje nėra reikšmingas, nes yra susijęs su įsisteigimo laisve, be to, šiame straipsnyje patikslinama, kad jis taikomas nepažeidžiant šios direktyvos 6 straipsnio pirmos pastraipos b punkto.

93 Kiek tai susiję su minėtos direktyvos 38 konstatuojamosios dalies apimtimi, Komisija nurodo, kad Teisingumo Teismo jurisprudencijoje aiškiai numatyta, jog dėl SESV 56 straipsnyje įtvirtintos laisvės teikti paslaugas valstybes narės privalo pritaikyti savo socialinės apsaugos sistemas.

94 Galiausiai Komisija nurodo, kad 2007 m. Teisingumo Teismas du kartus konstatavo, kad Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų, nes neperkėlė į nacionalinę teisę tų pačių nuostatų dėl gydytojų ir gydytojų odontologų laisvės teikti paslaugas, numatytų ankstesnėse direktyvose (2007 m. sausio 18 d. Sprendimas *Komisija / Čekijos Respublika*, C-203/06, EU:C:2007:41 ir 2007 m. sausio 18 d. Sprendimas *Komisija / Čekijos Respublika*, C-204/06, EU:C:2007:42).

95 Čekijos vyriausybė nurodo du antrojo pagrindo nepriimtinumo motyvus.

96 Visų pirma Čekijos vyriausybė tvirtina, kad oficialiame pranešime Komisija neapibrėžė atitinkamo įsipareigojimų neįvykdymo dalyko ir nesilaikė reikalavimų dėl nuoseklaus ir tikslaus pagrindo pateikimo šiame ikiteisminės procedūros etape.

97 Čekijos vyriausybė priduria, kad pagrįstoje nuomonėje Komisija taip pat nesilaikė pareigos nuosekliai ir išsamiai išdėstyti priežastis, dėl kurių ji yra įsitikinusi, jog Čekijos Respublika neįvykdė savo įsipareigojimų, nes ši institucija nenurodė priežasčių, dėl kurių Čekijos teisėje numatyta pareiga sudaryti sutartį turi būti prilyginta gydytojo registracijai sveikatos draudimo sistemoje.

98 Iš tikrųjų tik ieškinyje Komisija pirmą kartą patikslino savo pagrindo šiuo klausimu esmę ir nurodė aptariamas nacionalinės teisės nuostatas, todėl Čekijos vyriausybė dėl šio pagrindo pirmą kartą galėjo atsakyti tik atsiliepime į ieškinį.

99 Taigi ieškinyje Komisija išplėtė nagrinėjamo įsipareigojimų neįvykdymo dalyką.

100 Čekijos vyriausybė taip pat teigia, kad, kiek tai susiję su pagrindo dalimi dėl Direktyvos 2005/36 6 straipsnio antros pastraipos nesilaikymo, Komisija šios nuostatos nebuvo paminėjusi nei oficialiame pranešime, nei pagrįstoje nuomonėje ir ieškinyje, todėl šią pagrindo dalį reikia atmesti kaip akivaizdžiai nepriimtiną.

101 Be to, atrodo, kad antrasis pagrindas nebuvo paminėtas pateikiant oficialų pranešimą, todėl jo įtraukimas į pagrįstą nuomonę, o vėliau – į ieškinį taip pat laikytinas šio pagrindo dalyko išplėtimu, dėl kurio šis pagrindas yra nepriimtinas.

102 Iš to taip pat matyti, kad pagrįstai nuomonei trūksta nuoseklumo ir tikslumo.

103 Komisija atmeta šiuos du nepriimtinumo motyvus.

104 Visų pirma Komisija teigia, kad nuo oficialaus pranešimo pateikimo momento antrojo pagrindo turinys liko nepakitęs, t. y. jis grindžiamas tuo, kad į nacionalinę teisę neperkelta Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punkte numatyta priimančiosios valstybės narės pareiga atleisti paslaugų teikėjus nuo registracijos valstybinės socialinės apsaugos institucijoje atsiskaitymams su draudiku tvarkyti dėl veiklos draudžiamų asmenų naudai.

105 Komisija nurodo, jog iš Čekijos vyriausybės pateiktų atsakymų į oficialų pranešimą matyti, kad ji suprato antrojo pagrindo dalyką, nors savo teiginių nepagrindė nuoroda į konkrečias nacionalinės teisės nuostatas. Šiuo klausimu Komisija tvirtina, kad pati turėjusi ieškoti reikšmingų Čekijos teisės nuostatų, todėl jų paminėjimas pareiškiant ieškinį negali būti laikomas šio pagrindo pakeitimu.

106 Paskui dėl antrojo pagrindo dalies, susijusios su paslaugų teikėjui taikomu reikalavimu informuoti šią valstybinę socialinės apsaugos instituciją, Komisija pripažįsta, kad turėjo remtis Direktyvos 2005/36 „6 straipsnio antra pastraipa“, o ne tik jos 6 straipsnio pirmos pastraipos b punktu, tačiau nurodo, kad bet kuriuo atveju ji buvo nurodžiusi pirmosios nuostatos turinį oficialiame pranešime ir pagrįstoje nuomonėje ir kad Čekijos Respublika pateikė pastabų šiuo klausimu.

107 Čekijos Respublika teigia, kad antrasis pagrindas yra nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

108 Dėl Čekijos vyriausybės nurodytų nepriimtinumo pagrindų reikia pažymėti, jog oficialaus pranešimo pateikimo etape Komisija tik konstatavo, kad Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punktas, susijęs su paslaugų teikėjų atleidimu nuo pareigos registruotis socialinės apsaugos institucijoje, neperkeltas į Čekijos teisę. Pagrįstoje nuomonėje ji pažymėjo, kad ši pareiga atleisti nuo registracijos ir paslaugų teikėjo pareiga iš anksto informuoti, kuri numatyta šios direktyvos 6 straipsnio antroje pastraipoje ir kurią ji klaidingai susiejo su jos 6 straipsnio pirmos pastraipos b punktu, neperkeltos į nacionalinę teisę. Be to, toks pagrindas neaptartas papildomoje pagrįstoje nuomonėje.

109 Priešingai, ieškinyje Komisija iš esmės teigia, kad Čekijos teisėje numatyta paslaugų teikėjo pareiga sudaryti sutartį su paciento ligonių kasa, kad būtų kompensuotos šiam suteiktos sveikatos priežiūros paslaugos, atitinka pareigą užsiregistruoti socialinės apsaugos institucijoje, kuri dėl šios priežasties prieštarauja Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punktui.

110 Taigi dėl savo dalyko šis pagrindas skiriasi nuo iš pradžių nurodytojo, kuris, kaip savo rašytinėse pastabose pripažino Komisija, buvo susijęs su šioje nuostatoje numatyto atleidimo nuo pareigos užsiregistruoti socialinės apsaugos institucijoje neperkėlimu į nacionalinę teisę. Taigi Komisija negali pagrįstai teigti, kad po oficialaus pranešimo pateikimo minėto pagrindo turinys liko nepakitęs.

111 Tokį skirtumą Komisija grindžia tuo, kad Čekijos Respublika jai nepateikė pakankamai reikšmingos informacijos šiuo klausimu, todėl ji pati turėjo nacionalinėje teisėje ieškoti, kaip ji teigia, atitinkamų perkeliančių nuostatų.

112 Šiuo klausimu svarbu priminti, kad nors Komisija iš tiesų turi įrodyti tariamą įsipareigojimų neįvykdymą ir pateikti įrodymų, kurių reikia siekiant patikrinti, ar įsipareigojimai neįvykdyti, ši institucija yra visiškai priklausoma nuo atitinkamos valstybės narės, kuri pagal ESS 4 straipsnio 3 dalį turi padėti jai įgyvendinti jos uždavinius, be kita ko, kaip numatyta ESS 17 straipsnio 1 dalyje, užtikrinti, kad būtų taikomos SESV nuostatos ir ja vadovaujantis institucijų priimtos nuostatos, teikiamos informacijos (šiuo klausimu žr. 2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Komisija / Švedija (Nuotekų valymo įrenginiai)*, C-22/20, EU:C:2021:669, 143 ir 144 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

113 Vis dėlto, kadangi nagrinėjamu atveju dėl Čekijos Respublikos teisės nuostatų, kuriomis Komisija remiasi ieškinyje, kyla naujų klausimų dėl tose nuostatose esančių reikalavimų atitikties Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punktui, reikia konstatuoti, kad antrasis pagrindas, kiek jis susijęs su šiais klausimais, turi būti atmestas kaip nepriimtinas, nes pagrįstoje nuomonėje ir ieškinyje Komisija ne patikslino, o iš esmės pakeitė šio pagrindo dalyką.

114 Taigi Komisija negali pagrįstai remtis šio sprendimo 112 punkte priminta šios valstybės narės pareiga informuoti, jei nesilaikė šio sprendimo 49 punkte nurodytų pareigų dėl ginčo dalyko apibrėžimo.

115 Dėl antrojo pagrindo dalies, susijusios su paslaugų teikėjui tenkančios pareigos informuoti priimančiosios valstybės narės socialinės apsaugos instituciją neperkėlimu, Čekijos vyriausybė nurodė nepriimtinumo motyvą, grindžiamą tuo, kad Komisija rėmėsi Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punktu, nors ši pareiga numatyta šios direktyvos 6 straipsnio antroje pastraipoje.

116 Vis dėlto pastarosios nuostatos formuluotė buvo priminta jau oficialaus pranešimo pateikimo etape, todėl šiam motyvui negali būti pritarta.

117 Atvirkščiai, toks netikslus cituojamos Sąjungos teisės nuostatos dalių nurodymas neleidžia lengvai nustatyti, kiek argumentais, kuriais Komisija grindžia Direktyvos 2005/36 6 straipsnio pirmos pastraipos b punkto pažeidimą, yra remiamasi arba nesiremiama siekiant pagrįsti šios direktyvos 6 straipsnio antros pastraipos pažeidimą.

118 Nors Direktyvos 2005/36 6 straipsnio antroje pastraipoje numatyta paslaugų teikėjo pareiga iš anksto informuoti šios direktyvos 6 straipsnio pirmos pastraipos b punkte nurodytą instituciją apie savo teikiamas paslaugas yra susijusi su pastarojoje nuostatoje numatytu šio paslaugų teikėjo atleidimu nuo registracijos valstybinėje socialinės apsaugos institucijoje, tai yra dvi skirtingos pareigos; apie tariamą jų pažeidimą turi būti aiškiai nurodyta jau oficialaus pranešimo pateikimo etape, juo labiau kad, kaip priminta šio sprendimo 110 punkte, antrasis pagrindas iš pradžių buvo susijęs su tokio atleidimo nuo pareigos registruotis, o ne pareigos pateikti informaciją neperkėlimu į nacionalinę teisę.

119 Taigi antrojo pagrindo dalies, susijusios su paslaugų teikėjui tenkančios pareigos informuoti priimančiosios valstybės narės socialinės apsaugos instituciją neperkėlimu, formuluotė yra nenuosekli ir netiksli, todėl turi būti laikoma nepriimtina.

120 Vadinasi, antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepriimtiną.

Dėl trečiojo pagrindo, grindžiamo Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalies neperkėlimu į nacionalinę teisę

Šalių argumentai

121 Komisija tvirtina, kad, neperkėlusi į nacionalinę teisę veterinarijos gydytojų ir architektų galimybės įgyvendinant laisvę teikti paslaugas jas teikiant naudoti priimančiosios valstybės narės profesinį vardą, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalį.

122 Komisija teigia, kad kai paslaugų teikėjas, siekdamas teikti paslaugą, vyksta iš vienos valstybės narės į kitą, Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad ši paslauga teikiama naudojantis įsisteigimo valstybėje narėje įgytu profesiniu vardu, išskyrus reglamentuojamas profesijas, pavyzdžiui, veterinarijos gydytojų ir architektų, kurios pripažįstamos automatiškai, o ši paslauga teikiama naudojant priimančiosios valstybės narės profesinį vardą.

123 Komisija mano, kad Čekijos teisėje tokia taisyklė aiškiai numatyta tam tikroms profesijoms, tačiau nėra jokių konkrečių nuostatų veterinarijos gydytojams, todėl reikėtų taikyti Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje numatytą bendrąją taisyklę, pagal kurią pareiškėjas, laikinai ar kartais užsiimantis reglamentuojama veikla Čekijos Respublikoje, naudoja kilmės valstybėje narėje įgytą profesinį vardą. Taigi šios nuostatos taikymas veterinarijos gydytojams prieštarautų Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 daliai.

124 Be to, Komisija nurodo, kad šioje byloje taikytinos redakcijos Veterinarinės priežiūros įstatyme, kuriuo remiasi Čekijos vyriausybė, nėra jokios nuorodos nei į profesinį vardą, nei į kitų valstybių narių veterinarijos gydytojų teikiamas paslaugas ir kad to įstatymo 59 straipsnio 3 dalis, kurioje padaryta nuoroda į mokslo vardo naudojimą ir leidžiama jį naudoti tik valstybės, kurioje šis vardas buvo suteiktas, kalba, galėtų klaidinti, kiek tai susiję su atitinkamo profesinio vardo sistema.

125 Reikia pažymėti, kad Įstatymas dėl Veterinarijos gydytojų rūmų, taip pat nereglamentuoja veterinarijos gydytojo profesinio vardo naudojimo, o jame nurodytas „priimtojo veterinarijos gydytojo“ vardas bet kuriuo atveju skiriasi nuo „veterinarijos gydytojo“ vardo.

126 Komisija teigia, kad tas pats pasakytina ir apie architektus, ir pateikia panašius argumentus.

127 Taigi tuo atveju, kai nėra konkrečių nuostatų, reikėtų taikyti Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje numatytą bendrąją taisyklę.

128 Dėl Atestavimo įstatymo 30c straipsnio 2 dalies, kuri susijusi su vertimusi architekto profesija ir kurioje numatyta, kad šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl „atestuoto architekto“ profesinio vardo naudojimo „atitinkamai“ taikomos priimtiesiems asmenims, reikia pažymėti, kad ji suformuluota pernelyg netiksliai, kad būtų galima manyti, jog ja į Čekijos teisę tinkamai perkelta Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalis.

129 Komisija primena, kad nors pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją perkeliant direktyvą į nacionalinę teisę nebūtina jos nuostatų perkelti formaliai ir pažodžiui, reikia, kad pakankamai aiškios ir tikslios perkėlimo priemonės tenkintų teisinio saugumo reikalavimą.

130 Tai, kad Čekijos teisėje nekyla „praktinių sunkumų“, kaip teigia Čekijos vyriausybė, neturi reikšmės vertinant, ar Direktyva 2005/36 perkelta tinkamai.

131 Čekijos vyriausybės teigimu, trečiasis pagrindas yra nepriimtinas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas.

132 Triplike Čekijos vyriausybė nurodo, kad Komisijos dublike pateikti argumentai pateisina trečiojo pagrindo atmetimą kaip nepriimtino, turint omenyje tai, kad jis netikslus, ir tai, kad tame proceso etape Komisija pakeitė argumentą, nes manė, kad pagal Čekijos teisę priimtieji asmenys privalo naudoti „priimtojo veterinarijos gydytojo“ arba „priimtojo atestuoto architekto“ profesinį vardą.

133 Čekijos vyriausybė teigia, kad valstybės narės neprivalo pažodžiui perkelti direktyvos nuostatų į savo teisės sistemą ir kad pagal jos vidaus teisę nelieka jokių abejonių dėl veterinarijos gydytojų ir architektų iš kitų valstybių narių galimybės naudoti priimančiosios valstybės narės profesinius vardus.

134 Čekijos vyriausybė pažymi, kad pagal Įstatymą dėl Veterinarijos gydytojų rūmų veterinarijos gydytojas iš kitos valstybės narės, kuris laikinai arba kartais teikia paslaugas Čekijos Respublikos teritorijoje, kvalifikuojamas kaip „priimtas veterinarijos gydytojas“.

135 Dėl architektų Čekijos vyriausybė nurodo Atestavimo įstatymo 13 straipsnį, kuriame pirmą kartą paminėtas „atestuoto architekto“ profesinis vardas. Be to, ši vyriausybė primena, kad pagal to įstatymo 30c straipsnio 2 dalį jo 13 straipsnis „atitinkamai“ taikomas atitinkamiems asmenims.

136 Taigi praktiškai dėl Čekijos teisės aktų nekyla „sunkumų“ ir priimti architektai gali visiškai nekliudomi naudoti vardą „atestuotas architektas“.

Teisingumo Teismo vertinimas

137 Pirmiausia reikia atmesti Čekijos vyriausybės nurodytą nepriimtinumo motyvą, nes nėra jokio pagrindo manyti, kad trečiasis pagrindas suformuluotas pernelyg netiksliai arba kad dubliko pateikimo stadijoje Komisija pakeitė jo turinį.

138 Dėl trečiojo pagrindo nagrinėjimo iš esmės reikia pažymėti, kad Direktyvos 2005/36 7 straipsnis susijęs su atveju, kai paslaugų teikėjas keičia savo buvimo vietą. Šios direktyvos 7 straipsnio 3 dalyje nurodyta ne tik tai, kad paslauga turi būti teikiama naudojantis įsisteigimo valstybės narės profesiniu vardu, jei toks profesinis vardas toje valstybėje narėje suteikiamas atitinkamai profesinei veiklai, kad būtų išvengta painiavos su priimančiosios valstybės narės profesiniu vardu, bet ir tai, kad, nukrypstant nuo šios nuostatos, minėtos direktyvos III antraštinės dalies III skyriuje numatytais atvejais paslauga turi būti teikiama naudojant priimančiosios valstybės narės profesinį vardą.

139 Iš to matyti, kad, kaip teigia Komisija, profesijų, kurios automatiškai pripažįstamos pagal Direktyvos 2005/36 III antraštinės dalies III skyrių, atveju paslaugos teikiamos naudojant priimančiosios valstybės narės profesinį vardą, o atsižvelgiant į šios direktyvos 21 straipsnio 1 dalį, susijusią su veterinarijos gydytojų ir architektų profesijomis, taip būtent yra šių profesijų atveju.

140 Kiek tai susiję su veterinarijos gydytojais, Įstatymo dėl Veterinarijos gydytojų rūmų 5a straipsnio 1 dalyje daroma nuoroda į atvejį, kai Sąjungos valstybės narės veterinarijos gydytojas Čekijos Respublikos teritorijoje ketina laikinai arba kartais teikti prevencinę ir gydomąją veterinarinę priežiūrą, o toks veterinarijos gydytojas vadinamas „priimtuoju veterinarijos gydytoju“. Vis dėlto neatrodo, kad šia nuostata reglamentuojamas veterinarijos gydytojo, kuris persikelia iš valstybės narės į Čekijos Respubliką, siekdamas vykdyti savo veiklą, profesinio vardo naudojimas.

141 Be to, Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje bendrai numatyta, kad pareiškėjas, kuris Čekijos Respublikoje reglamentuojama profesija verčiasi laikinai ar kartais, kilmės valstybės narės profesinį vardą naudoja pagal jos teisės aktus ir kilmės valstybės narės oficialiąja kalba arba viena iš oficialių kalbų.

142 Todėl neatrodo, kad veterinarijos gydytojai, kurie Čekijos Respublikos teritorijoje dirba kartais ar laikinai, turėtų teisę naudoti šios valstybės narės profesinį vardą, kaip to reikalaujama pagal Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalį.

143 Nors iš jurisprudencijos matyti, kad pagal Sąjungos teisę ne visada reikalaujama formaliai perkelti direktyvos nuostatas į aiškią ir konkrečią teisės nuostatą, vis dėlto tuo atveju, kai direktyvos nuostata siekiama suteikti asmenims teisių, šių teisių lemiama teisinė situacija yra pakankamai apibrėžta ir aiški, o nurodyti asmenys turi turėti galimybę sužinoti apie visas savo teises ir prireikus remtis jomis nacionaliniuose teismuose (šiuo klausimu žr. 2006 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Komisija / Liuksemburgas*, C-32/05, EU:C:2006:749, 34 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

144 Be to, direktyvos nuostatos turi būti įgyvendintos neginčijamą privalomą galią turinčiais aktais, konkrečiai, tiksliai ir aiškiai, kad būtų įvykdytas teisinio saugumo reikalavimas (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 30 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-648/13, EU:C:2016:490, 78 punktą).

145 Nagrinėjamu atveju Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalimi, kurioje nustatyta, kad šios direktyvos III antraštinės dalies III skyriuje numatytais atvejais paslauga turi būti teikiama naudojantis įsisteigimo valstybės narės profesiniu vardu, siekiama suteikti tokias teises atitinkamiems specialistams, visų pirma veterinarijos gydytojams.

146 Todėl tai, kad nacionalinėje teisėje nepatikslinta, kaip Čekijos Respublikos profesinį vardą turi naudoti veterinarijos gydytojai, kurie savo veiklą jos teritorijoje vykdo laikinai ir kartais, net jei pagal šią teisę numatyta bendroji taisyklė dėl įsisteigimo valstybės narės vardo naudojimo, neatitinka reikalaujamų tikslumo ir aiškumo reikalavimų, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 143 punkte nurodytą jurisprudenciją.

147 Čekijos Respublikos nurodyta aplinkybė, kad praktiškai veterinarijos gydytojams nekyla kliūčių naudoti Čekijos Respublikos profesinį vardą, šiuo klausimu neturi reikšmės.

148 Paprastos administracinės praktikos, kurią dėl jos pobūdžio valdžios institucijos gali keisti savo nuožiūra ir kuri nėra tinkamai skelbiama, negalima laikyti tinkamu įsipareigojimų perkelti direktyvą vykdymu (šiuo klausimu žr. 2016 m. birželio 30 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-648/13, EU:C:2016:490, 79 punktą).

149 Dėl architektų, kurie Čekijos Respublikoje vykdo veiklą laikinai ir kartais, situacijos reikia pažymėti, kad nors, kitaip nei veterinarijos gydytoju atveju, Čekijos teisėje yra numatytos konkrečios nuostatos dėl profesinio vardo naudojimo šioje valstybėje narėje, vis dėlto jos neatrodo pakankamai aiškios ir tikslios, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 143 punkte nurodytą jurisprudenciją.

150 Iš tiesų su vertimusi architekto profesija susijusi Atestavimo įstatymo 30c straipsnio 2 dalis, kurioje nurodyta, kad šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl „atestuoto architekto“ profesinio vardo „atitinkamai“ taikomos priimtiems asmenims, yra šiek tiek netiksli, kiek tai susiję su šios taisyklės taikymo sąlygomis.

151 Be to, tai, kad praktiškai dėl Čekijos teisėje numatytos tvarkos nekyla sunkumų, taip pat negali paneigti šios išvados.

152 Vadinasi, reikia konstatuoti, kad pagal Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalį nepriėmusi nuostatų, būtinų tam, kad veterinarijos gydytojai ir architektai, įgyvendindami laisvę teikti paslaugas, turėtų galimybę teikti paslaugas naudodami priimančiosios valstybės narės profesinį vardą, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal šią direktyvą.

Dėl ketvirtojo pagrindo, grindžiamo Direktyvos 2005/36 21 straipsnio 6 dalies ir 31 straipsnio 3 dalies neperkėlimu į nacionalinę teisę

Šalių argumentai

153 Komisija tvirtina, kad savo vidaus teisėje numačiusi galimybę verstis „lygiagrečiomis“ slaugytojų profesijomis, kurios yra panašios, o vienai iš jų taikomi mažesni kvalifikacijos reikalavimai nei nustatytieji Direktyvoje 2005/36, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 21 straipsnio 6 dalį ir 31 straipsnio 3 dalį.

154 Komisijos nuomone, šios vidaus teisės nuostatos, numatančios galimybę „lygiagrečiai“ verstis šiomis profesijomis, kelia grėsmę šios direktyvos veiksmingumui ir gali lemti situaciją, kai piktnaudžiaujama būtiniausius profesinio rengimo ir automatinio pripažinimo reikalavimus nustatančiomis normomis.

155 Iš tiesų Čekijos teisėje numatyta „bendrosios medicinos praktikos slaugytojo“ profesija, atitinkanti Direktyvos 2005/36 21 straipsnio 6 dalyje nurodytą „bendrosios praktikos slaugytojo“ profesiją, ir „slaugytojo praktiko“ profesija, kuriai pagal Čekijos teisę taikomi mažesni profesinio rengimo reikalavimai nei šios direktyvos 31 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai, taikomi „bendrosios praktikos slaugytojams“.

156 Komisija mano, kad, atsižvelgiant ne tik į šių dviejų profesijų pavadinimą, bet ir į labai panašų atitinkamos veiklos rūšių pobūdį, tokių „lygiagrečių“ profesijų egzistavimas gali suklaidinti tiek pacientus, tiek asmenis, norinčius verstis slaugytojo profesija.

157 Tokia situacija neatitinka Direktyvos 2005/36 54 straipsnio tikslo užkirsti kelią kilmės valstybėje narėje ir priimančiojoje valstybėje narėje įgytų mokslo vardų supainiojimui.

158 Čekijos vyriausybė teigia, kad ketvirtasis pagrindas yra nepriimtinas ir bet kuriuo atveju nepagrįstas.

159 Kiek tai susiję su ketvirtojo pagrindo priimtinumu, pirmiausia Čekijos vyriausybė nurodo pirmąjį nepriimtinumo motyvą, grindžiamą tuo, kad šis pagrindas nebuvo paminėtas nei pagrįstos nuomonės rezoliucinėje dalyje, nei papildomoje pagrįstoje nuomonėje, o atsižvelgiant į principus, įtvirtintus 2010 m. liepos 8 d. Sprendime *Komisija / Portugalija* (C-171/08, EU:C:2010:412, 28 punktas), šios klaidos negalima ištaisyti.

160 Tada Čekijos vyriausybė pateikia antrąjį nepriimtinumo motyvą, grindžiamą tuo, kad pareikšdama ieškinį Komisija išplėtė ketvirtojo pagrindo dalyką, nes per ikiteisminę procedūrą šis pagrindas buvo susijęs tik su galimybe supainioti „slaugytojo praktiko“ profesijos ir „bendrosios medicinos praktikos slaugytojo“ profesijos, kuri taip pat numatyta šios valstybės narės teisėje, pavadinimus, kadangi pastaroji profesija atitinka Direktyvoje 2005/36 numatytą „bendrosios praktikos slaugytojo“ profesiją. Jos nuomone, šis pagrindas nėra susijęs su ieškinyje iškeltu klausimu, ar valstybės narės gali sukurti dvi panašias profesijas, iš kurių tik viena patenka į Direktyvos 2005/36 taikymo sritį.

161 Čekijos vyriausybė pažymi, jog vien tai, kad pagrindo pavadinime cituojama direktyvos nuostata, nereiškia, kad Komisija įtraukė į jį visus galimus šios nuostatos pažeidimus.

162 Galiausiai Čekijos vyriausybė nurodo trečiąjį nepriimtinumo motyvą, grindžiamą tuo, kad ketvirtasis pagrindas buvo suformuluotas nenuosekliai ir netiksliai, be kita ko, dėl to, kad ieškinio 115 punkte Komisija apibendrino savo teiginius, nurodydama tik „slaugytojo praktiko“ profesijos pavadinimą.

163 Komisija nesutinka su šiais dviem nepriimtinumo motyvais.

164 Dėl pirmojo nepriimtinumo motyvo Komisija nurodo, kad ikiteisminės procedūros tikslas yra leisti atitinkamai valstybei narei arba įvykdyti pagal Sąjungos teisę tenkančius įsipareigojimus, arba veiksmingai gintis nuo pateiktų pagrindų, tačiau tai nereiškia, kad pagrįstos nuomonės rezoliucinėje dalyje išdėstyti pagrindai ir ieškinio reikalavimai turi visiškai sutapti, su sąlyga, kad pagrįstoje nuomonėje apibrėžtas ginčo dalykas nėra išplėstas arba pakeistas.

165 Tai, kad ketvirtasis pagrindas nebuvo paminėtas nei pagrįstos nuomonės rezoliucinėje dalyje, nei papildomoje pagrįstoje nuomonėje, yra „administracinė klaida“, kuri neturėjo įtakos nei Čekijos Respublikos įsipareigojimų pagal Sąjungos teisę vykdymo klausimui, nei šios valstybės narės teisei į gynybą.

166 Dėl antrojo ir trečiojo nepriimtinumo motyvų Komisija teigia, kad pareikšdama ieškinį nepakeitė ir neišplėtė ketvirtojo pagrindo turinio, nes nuo oficialaus pranešimo pateikimo etapo rėmėsi Direktyvos 2005/36 21 straipsnio 6 dalimi, 31 straipsnio 3 dalimi ir 32 straipsniu.

167 Be to, Komisija tvirtina, kad jau per ikiteisminę procedūrą teigė, jog pagal šią direktyvą nedraudžiama, kad tam tikrą slaugytojo profesijos veiklą galėtų vykdyti ir kiti mažiau kvalifikuoti asmenys, su sąlyga, kad nėra jokių abejonių dėl skirtingo atitinkamų specialistų parengimo ir įgūdžių lygio.

168 Galiausiai savo atsakyme Čekijos valdžios institucijos aiškiai nurodė abiejų profesijų skirtumus, todėl jos puikiai suprato, kad Komisija kritikuoja šių dviejų profesijų sambūvį.

169 Dėl esmės Čekijos vyriausybė tvirtina, kad ketvirtasis pagrindas yra bet kuriuo atveju nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

170 Dėl Čekijos vyriausybės nurodytų nepriimtinumo motyvų reikia konstatuoti, kad ieškinyje ketvirtojo pagrindo dalykas iš tikrųjų buvo pakeistas.

171 Iš tiesų pagrįstoje nuomonėje ketvirtasis pagrindas iš esmės buvo susijęs su Čekijos Respublikos profesijai suteiktu „slaugytojo praktiko“ pavadinimu, nes šis pavadinimas painiojamas su kitu nacionalinėje teisėje taip pat numatytu pavadinimu „bendrosios medicinos praktikos slaugytojas“, kuris atitinka Direktyvos 2005/36 21 straipsnio 6 dalyje nurodytą „bendrosios praktikos slaugytojo“ profesiją.

172 Ieškinyje pateiktas ketvirtasis pagrindas iš esmės yra susijęs su kitu klausimu, ar pats profesijos, kuri yra „lygiagreti“ toje direktyvoje nurodytai bendrosios praktikos slaugytojo profesijai ir kuriai taikomi mažesni rengimo reikalavimai nei numatytieji minėtos direktyvos 31 straipsnio 3 dalyje, egzistavimas Čekijos teisėje atitinka Direktyvą 2005/36; norint atsakyti į šį klausimą reikia, be kita ko, atlikti lyginamąją ir išsamią veiklos, kuri vykdoma Čekijos Respublikoje verčiantis šiomis dviem profesijomis, analizę.

173 Taigi, kaip išvados 118 punkte pažymėjo generalinis advokatas, Komisija ne tik patikslino ketvirtąjį pagrindą, bet ir iš esmės pakeitė jo dalyką.

174 Komisijos nurodyta aplinkybė, kad ieškinyje ji paminėjo tas pačias Direktyvos 2005/36 nuostatas, kurias buvo paminėjusi per ikiteisminę procedūrą, negali paneigti šios išvados, nes vien nuostatos citavimo nepakanka siekiant apibrėžti Komisijos pateiktą pagrindą.

175 Vadinasi, ketvirtąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepriimtiną.

Dėl penktojo pagrindo, grindžiamo Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalies neperkėlimu į nacionalinę teisę

Šalių argumentai

176 Komisija teigia, kad, susiejusi savarankišką tam tikros vaistininko veiklos vykdymą su „specializuotų įgūdžių“, kuriems reikia papildomo rengimo, reikalavimu, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalies c, f punktus ir iš dalies pagal e punktą.

177 Komisija primena, kad pagal Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalį valstybės narės privalo užtikrinti, kad šios direktyvos 44 straipsnyje nustatytus profesinės kvalifikacijos reikalavimus atitinkantys vaistininkai galėtų užsiimti minėtos direktyvos 45 straipsnio 2 dalyje nurodyta veikla, prireikus taikydamos vienintelę išlygą, kad bus laikomasi papildomos profesinės patirties reikalavimo.

178 Komisija tvirtina, kad Čekijos Respublika neperkėlė pastarosios nuostatos tinkamai, kiek tai susiję su šios direktyvos 45 straipsnio 2 dalies c, f ir iš dalies e punktuose nurodyta veikla, nes pagal Čekijos teisę savarankiškas šios veiklos vykdymas siejamas su papildomų specializuotų įgūdžių, numatytų Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnio 7–11 dalyse, susijusiose su farmacijos technologijomis, sveikatos laboratoriniais ir analizės metodais, radiofarmaciniais vaistiniais preparatais, vaistinės valdymo veikla, klinikine farmacija ir ligoninės vaistinėmis, įgijimu.

179 Komisija mano, kad, priešingai, nei teigia Čekijos vyriausybė, pateikiant penktąjį pagrindą nurodyta veikla atitinka veiklą, numatytąją Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalies c, f punktuose ir iš dalies e punkte, nes šio 45 straipsnio 2 dalyje daroma nuoroda į bet kokią veiklą, kurią tradiciškai vykdo vaistininkai.

180 Komisija priduria, kad Čekijos Respublikoje nustatyta teisinė tvarka juo labiau nėra aiški dėl to, jog Sveikatos priežiūros paslaugų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta, kad tais atvejais, kai sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos farmacijos srityje ar specializuoto vaistininkų rengimo srityje, bent vienoje iš specializuoto vaistininkų rengimo sričių turi būti numatyta teisė savarankiškai vykdyti vaistininko veiklą.

181 Komisija teigia, jog Čekijos vyriausybės argumentui, kad pagal Direktyvą 2005/36 bet kuriuo atveju nereikalaujama, kad jos 45 straipsnio 2 dalyje nurodyta veikla būtų vykdoma savarankiškai, negalima pritarti, nes, jos nuomone, pagal šią nuostatą reikalaujama, kad vaistininkai galėtų užsiimti bet kokia atitinkama veikla.

182 Komisija primena, kad dėl Direktyvos 2005/36 III antraštinės dalies III skyriuje nurodytų reglamentuojamų profesijų specifinio pobūdžio profesinės kvalifikacijos pripažįstamos automatiškai ir kad šis automatiškas pripažinimas yra vienas iš pagrindinių šios direktyvos principų ir tikslų.

183 Komisija atmeta Čekijos vyriausybės argumentą, kad rengimas, kurio reikia specialiems įgūdžiams įgyti, bet kuriuo atveju gali būti pakeistas papildoma profesine patirtimi pagal Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalį.

184 Galiausiai Komisija priduria, kad net jei būtų nuspręsta, jog Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnio 7–11 dalys neapima Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalies c, f punktuose ir iš dalies e punkte nurodytos veiklos, vis dėlto Čekijos teisė šiuo klausimu yra nepakankamai aiški ir tiksli, nes pagal Sveikatos priežiūros paslaugų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies c punktą, atrodo, reikia turėti teisę savarankiškai verstis vaistininko profesija bent vienoje srityje, kad vaistininkai galėtų užsiimti bet kokia veikla.

185 Čekijos vyriausybė teigia, kad penktasis pagrindas nepriimtinas.

186 Čekijos vyriausybė tvirtina, kad Komisija nuosekliai ir tiksliai nenurodė tariamo Sąjungos teisės pažeidimo, o per ikiteisminę procedūrą aiškiai neatskleidė, kurios Čekijos teisės nuostatos, kaip ta institucija mano, prieštarauja Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 daliai. Kalbant konkrečiai, ieškinyje Komisija nebeminėjo *vyhláška č. 187/2009 Sb., o minimálních požadavcích na studijní programy všeobecné lékařství, zubní lékařství, farmacie a na vzdělávací program všeobecné praktické lékařství* (Dekretas Nr. 187/2009 Sb. dėl būtiniausių reikalavimų, taikomų bendrosios medicinos, odontologijos studijų programoms ir bendrosios praktinės medicinos mokymo programai) (toliau – Dekretas Nr. 187/2009), kuriuo buvo remtasi oficialiame pranešime grindžiant penktąjį pagrindą.

187 Be to, Čekijos vyriausybė šiuo klausimu nurodo, kad išplėstas penktojo pagrindo dalykas.

188 Čekijos vyriausybė pažymi, kad pats ieškinys taip pat neleidžia apibrėžti tariamo pažeidimo apimties, nes jame kartais nurodoma visa Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalis, o kartais – tik šios nuostatos c, e ir f punktai.

189 Čekijos vyriausybė priduria, kad vien pacituoti direktyvos nuostatos formuluotę nepakanka, kad pagrindas būtų išdėstytas aiškiai, ir kad jau per ikiteisminę stadiją Komisija turi nurodyti konkrečias priežastis ir argumentus, kuriais grindžiama jos analizė.

190 Komisija nesutinka su šiais nepriimtinumo motyvais.

191 Komisija pažymi, kad jau oficialiame pranešime priekaištavo Čekijos Respublikai dėl to, kad ši nepakankamai aiškiai ir tiksliai perkėlė Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalį, ir kad, atsižvelgusi į Čekijos Respublikos dėl šio pranešimo pateiktas pastabas, pagrįstoje nuomonėje rėmėsi Įstatymu Nr. 95/2004.

192 Komisija pažymi, kad bet kuriuo atveju nuo ikiteisminės procedūros pradžios buvo diskutuojama ir dėl Įstatymo Nr. 95/2004 ir kad klaidinga teigti, jog oficialiame pranešime buvo remiamasi tik Dekretu Nr. 187/2009.

193 Komisija priduria, kad gavusi Čekijos Respublikos pastabas dėl oficialaus pranešimo ji pagrįstoje nuomonėje galiausiai susiaurino penktojo pagrindo apimtį iki Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalies c, f punktų ir iš dalies – iki e punkto ir kad šio pagrindo apimtis nebuvo pakeista pareiškiant ieškinį.

194 Čekijos Respublika teigia, kad penktasis pagrindas bet kuriuo atveju yra nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

195 Dėl Čekijos vyriausybės nurodytų nepriimtinumo motyvų pažymėtina, kad Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalies pažeidimu Komisija oficialiame pranešime rėmėsi iš esmės dėl to, kad Dekretu Nr. 187/2009 „visiškai neperkelti“ šio 45 straipsnio 2 dalies c, f ir h–j punktai ir kad šiuo dekretu „nevisiškai“ perkeltas šios nuostatos e punktas.

196 Pagrįstoje nuomonėje Komisija rėmėsi Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnyje numatytais specializuoto rengimo reikalavimais, taikomais norint savarankiškai verstis tam tikra Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalies c, f punktuose ir iš dalies e punkte išvardyta vaistininko veikla, teigdama, jog šie reikalavimai neatitinka 45 straipsnio 2 dalies.

197 Papildomoje pagrįstoje nuomonėje Komisija vėl rėmėsi minėtais reikalavimais, tačiau teigė, kad Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 3 dalį.

198 Iš to matyti, kad laikotarpiu nuo oficialaus pranešimo iki pagrįstos nuomonės pateikimo penktojo pagrindo dalykas buvo pakeistas ir kilo naujų klausimų, pavyzdžiui, ar visa Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalis turi būti taikoma bet kokiai vaistininko veiklai; ar pagal šią nuostatą valstybėms narėms leidžiama veiklai, kuri joje nėra aiškiai nurodyta, nustatyti papildomus reikalavimus; prireikus – ar šios direktyvos 45 straipsnio 2 dalies c, f punktuose ir iš dalies e punkte nurodyta veikla apima veiklą, kuriai taikomas Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnio 7–11 dalyse numatytas specialių įgūdžių reikalavimas.

199 Taigi šie nauji klausimai iš esmės skiriasi nuo klausimo, ar minėta Direktyvos 2005/36 nuostata buvo perkelta į Čekijos teisę.

200 Vadinasi, penktąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepriimtiną.

Dėl šeštojo pagrindo, grindžiamo Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 3 dalies neperkėlimu į nacionalinę teisę

Šalių argumentai

201 Komisija tvirtina, kad Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 3 dalį, susijusią su sąlygomis, kuriomis priimančiojoje valstybėje narėje pripažįstama reikalaujama papildoma vaistininkų profesinė patirtis.

202 Komisija visų pirma pažymi, kad Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama atsižvelgiant į šios direktyvos 45 straipsnio 2 dalį, kurioje numatyta valstybių narių galimybė reikalauti iš vaistininko papildomos profesinės patirties.

203 Paskui, kaip ir penktojo pagrindo atveju, Komisija remiasi Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsniu, kurio 1 dalies a punkte galimybė savarankiškai verstis tam tikra vaistininko veikla susieta su papildomo specializuoto rengimo reikalavimu, o jo 1 dalies b punkte – su tuo, ką Čekijos Respublika laiko „papildoma profesine patirtimi“, tačiau faktiškai pagal šį straipsnį reikalaujama baigti rengimo programą, kuri gali būti išklausyta tik atestuotoje įstaigoje, išduodančioje pareiškėjui baigimo pažymėjimą.

204 Taigi Komisija mano, kad dėl priežasčių, jau išdėstytų pateikiant penktąjį pagrindą, 11 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas „papildomo specializuoto rengimo“ reikalavimas neatitinka Direktyvos 2005/36.

205 Dėl Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnio 1 dalies b punkto Komisija mano, kad yra dvi galimybės aiškinti šią nuostatą.

206 Ši nuostata gali būti aiškinama kaip numatanti „alternatyvią mokymo programą“ siekiant įgyti Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas specializacijas, dėl kurių pateiktas penktasis pagrindas, ir tai, beje, patvirtino Čekijos Respublika. Tokiu atveju šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies b punktas Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 daliai prieštarautų dėl priežasčių, jau išdėstytų pateikiant penktąjį pagrindą.

207 Pagal antrąjį galimą aiškinimą būtų laikoma, kad Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnio 1 dalies b punkte įtvirtintas „profesinės patirties reikalavimas“, numatytas
Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 ir 3 dalyse. Vis dėlto, kadangi Čekijos teisėje, be kita ko, numatytas reikalavimas baigti rengimo programą, kuri gali būti išklausyta tik atestuotoje įstaigoje ir po kurios baigimo turi būti išduotas baigimo pažymėjimas, šio 11 straipsnio 1 dalies b punkto turinys viršija tai, kas numatyta šio 45 straipsnio 2 ir 3 dalyse.

208 Komisijos teigimu, Čekijos vyriausybės nurodytame Įstatymo Nr. 95/2004 28a straipsnyje, siejamame su šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies b punktu, numatyta daugiau nei paprasčiausias profesinės patirties trukmės pripažinimas.

209 Čekijos vyriausybė teigia, kad Čekijos teisėje numatytų reikalavimų dėl vaistininkų specialių įgūdžių neapima Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalis, nes atitinkama veikla nepatenka į šios nuostatos taikymo sritį, todėl šių reikalavimų neapima ir šios direktyvos 45 straipsnio 3 dalis.

210 Čekijos vyriausybė priduria, kad valstybė narė neturi perkelti pastarosios nuostatos į nacionalinę teisę, jeigu nenumato taikyti „papildomos profesinės [patirties] reikalavimo“, kaip jis suprantamas pagal minėtos direktyvos 45 straipsnio 2 dalį.

211 Bet kuriuo atveju, net neatsižvelgiant į klausimus, susijusius su Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 2 dalies taikymo sritimi, Įstatymo Nr. 95/2004 28a straipsnio 5 dalies formuluotėje pažodžiui pakartota šios direktyvos 45 straipsnio 3 dalis ir numatyta, kad „[k]ai suinteresuotasis asmuo turi papildomos profesinės patirties, kaip ji suprantama pagal [Įstatymo Nr. 95/2004] 11 straipsnio 1 dalies b punktą, gautos kvalifikacijos įrodymu ministerija automatiškai pripažįsta valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad panašų laikotarpį šis asmuo kilmės valstybėje narėje vertėsi atitinkama veikla“.

212 Galiausiai, jei Komisija mano, kad nacionalinę teisę galima aiškinti įvairiai, ji turi įrodyti, kad praktiškai ši teisė taikoma pažeidžiant Sąjungos teisę.

Teisingumo Teismo vertinimas

213 Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „[j]ei valstybė narė leidžia užsiimti viena iš vaistininko veiklos rūšių tik kartu su V priedo 5.6.2 punkte nurodytų formalios kvalifikacijos įrodymu turint papildomą profesinę patirtį, ta valstybė narė pripažįsta kaip pakankamą kilmės valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą pažymėjimą, nurodantį, kad atitinkamas asmuo užsiėmė šia veikla kilmės valstybėje narėje panašų laikotarpį“.

214 Kaip pažymėjo Komisija, Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti atsižvelgiant į jos 45 straipsnio 2 dalį, pagal kurią valstybėms narėms teisę verstis pastarojoje nuostatoje nurodyta veikla leidžiama susieti su „papildoma profesine patirtimi“. Iš tiesų šio 45 straipsnio 3 dalyje numatytas reikalavimas, kad priimančioji valstybė narė pripažintų kilmės valstybėje narėje įgytą papildomą profesinę patirtį, taikomas tik minėto 45 straipsnio 2 dalyje nurodytai veiklai.

215 Nagrinėjamu atveju Čekijos vyriausybė remiasi Įstatymo Nr. 95/2004 28a straipsnio 5 dalimi, kurioje numatyta, kad „[k]ai suinteresuotasis asmuo turi papildomos profesinės patirties, kaip ji suprantama pagal [šio įstatymo] 11 straipsnio 1 dalies b punktą, gautos kvalifikacijos įrodymu ministerija automatiškai pripažįsta valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad panašų laikotarpį šis asmuo kilmės valstybėje narėje vertėsi atitinkama veikla“.

216 Vis dėlto Įstatymo Nr. 95/2004 11 straipsnio 1 dalies b punkte daroma nuoroda į „papildomos profesinės patirties pagal atitinkamą mokymo programą atitinkamoje atestuotoje specializuotą rengimą vykdančioje arba atitinkamą papildomą profesinę patirtį suteikiančioje įstaigoje, kuri išduos pareiškėjui jos baigimo pažymėjimą“ įgijimą.

217 Taigi, siekiant nustatyti, ar Įstatymo Nr. 95/2004 28a straipsnio 5 dalyje, siejamoje su šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies b punktu, nustatytas papildomas reikalavimas, palyginti su Direktyvos 2005/36 45 straipsnio 3 dalyje numatytu reikalavimu dėl „papildomos profesinės patirties“, pirmiausia reikia išnagrinėti, ar šios Čekijos teisės nuostatos yra susijusios su vaistininko veikla, patenkančia į šios direktyvos 45 straipsnio 2 dalies taikymo sritį. Šis klausimas yra penktojo pagrindo sudedamoji dalis, o tas pagrindas buvo atmestas kaip nepriimtinas, nes, kaip pažymėta šio sprendimo 198 punkte, Komisija pakeitė penktojo pagrindo dalyką, kai laikotarpiu nuo oficialaus pranešimo iki pagrįstos nuomonės pateikimo pateikė naujų klausimų. Vadinasi, kadangi vykstant ikiteisminei procedūrai Čekijos Respublikos teisės į gynybą nebuvo paisoma, kiek tai susiję su minėtu penktuoju pagrindu, Teisingumo Teismas negali atlikti tokio nagrinėjimo ir dėl šeštojo pagrindo.

218 Taigi šeštąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl septintojo pagrindo, grindžiamo Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalies, siejamos su šios direktyvos VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiais, neperkėlimu į nacionalinę teisę

Šalių argumentai

219 Komisija tvirtina, kad Čekijos vyriausybė neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalį, siejamą su šios direktyvos VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiais, kiek tai susiję su kilmės valstybės narės pareiga ne vėliau kaip per du mėnesius išduoti tose nuostatose numatytus dokumentus, kuriuos pateikti gali reikalauti priimančioji

valstybė narė, kad pareiškėjas turėtų galimybę verstis reglamentuojama profesija. Šiais dokumentais atitinkamai patvirtinama, pirma, pareiškėjo geros rekomendacijos, reputacija, tai, kad jis nėra bankrutavęs, arba įrodoma, kad jam nėra sustabdyta teisė ar uždrausta verstis tokia profesija dėl sunkaus profesinio nusižengimo arba nusikalstamos veikos, ir, antra, pareiškėjo fizinė ar psichinė sveikata.

220 Komisija teigia, kad Čekijos valdžios institucijų nurodytų nacionalinės teisės nuostatų nepakanka, kad Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalis, siejama su šios direktyvos VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiais, būtų perkelta tinkamai.

221 Konkrečiai kalbant, Administracinio proceso kodekso 71 straipsnio 1 ir 3 dalys ir 154 straipsnis, kuriais remiasi Čekijos valdžios institucijos, yra pernelyg bendro pobūdžio, nepakankamai aiškūs ir tikslūs, kad būtų užtikrinta tokia pareiškėjo teisė. Be to, šiame 154 straipsnyje, susijusiame su administracinės valdžios institucijos išduodama pažyma ar pažymėjimu, nėra aiškios nuorodos į 71 straipsnyje numatytą pateikimo terminą, nes jame numatyta, kad to straipsnio reikia laikytis „tinkamai“ ir tik jeigu jo taikymas „būtinas“.

222 Dėl Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 33 straipsnio 1 dalies, kurioje numatytas valstybių narių valdžios institucijų keitimosi informacija terminas, reikia pažymėti, kad ji taip pat nėra pakankamai aiški ir tiksli, kad būtų užtikrintos suinteresuotųjų asmenų teisės. Be to, pagal šią nuostatą be jokių laiko apribojimų leidžiama viršyti joje numatytą vieno mėnesio terminą.

223 Reikia pridurti, kad minėta nuostata susijusi tik su vienų valstybių narių dokumentų išdavimu kitoms valstybėms narėms, o dviejų mėnesių termino, dėl kurio pateiktas septintasis pagrindas, laikymosi klausimas iš esmės susijęs su pareiškėjo, norinčio verstis profesija kitoje valstybėje narėje, ir jo kilmės valstybės narės santykiais. Šiuo klausimu Komisija nurodo, kad Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalyje nėra aiškiai paminėtas joks valstybių narių administracinės valdžios institucijų administracinis bendradarbiavimas dėl prašomų dokumentų, nes toks bendradarbiavimas, kai yra pagrįstų abejonių, aiškiai numatytas tik šio straipsnio 2, 3 ir 3a dalyse. Taigi Komisija mano, kad pirmiausia priimančioji valstybė narė turi prašyti atitinkamų dokumentų tiesiogiai iš pareiškėjo, kuris šiuo tikslu turi turėti galimybę juos gauti iš kilmės valstybės narės institucijų per tam numatytą dviejų mėnesių terminą.

224 Komisija primena: nors valstybės narės turi teisę pasirinkti direktyvų įgyvendinimo formą ir būdus, bet kuriuo atveju būtina, kad pagal nacionalinę teisę būtų veiksmingai užtikrinta, jog nacionalinės valdžios institucijos taikys jas visas, ir kad atitinkama teisinė situacija būtų pakankamai aiški ir tiksli.

225 Dėl Čekijos vyriausybės atsiliepime į ieškinį pateiktų argumentų, kad praktiškai atitinkamus dokumentus galima gauti kitais būdais, Komisija primena, kad kontroliuodama, ar direktyva iš tikrųjų perkelta į nacionalinę teisę, ji yra labai priklausoma nuo atitinkamos valstybės narės teikiamos informacijos ir kad ši valstybė narė turi jai pranešti apie patvirtintas priemones. Vis dėlto minėtų naujų priemonių atveju nieko panašaus nebuvo padaryta.

226 Komisija taip pat nurodo, kad pagal Direktyvos 2005/36 63 straipsnį valstybės narės privalo remtis šia direktyva nuostatose, priimtose perkeliant ją į nacionalinę teisę.

227 Tuo remdamasi, Komisija daro išvadą, kad neatsižvelgiant į Čekijos vyriausybės pateiktas papildomas pastabas septintasis pagrindas yra pagrįstas.

228 Be to, Komisija bet kuriuo atveju mano, kad, kiek tai susiję su geros reputacijos ir nebankrutavimo įrodymais, kuriais Čekijos vyriausybė remiasi atsiliepime į ieškinį, ši vyriausybė neįrodė nei to, kad visi specialistai, ypač tie, kurie verčiasi profesine veikla kaip darbuotojai, yra įregistruoti ūkio subjektų registre, nei to, kad galimybės prašyti dokumentų elektroniniu būdu savaime pakanka, nes nebūtinai visi asmenys turi realią galimybę su jais susipažinti.

229 Taigi Komisija teigia, kad septintasis pagrindas yra pagrįstas bent jau tiek, kiek jis susijęs su Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto d papunktyje nurodytais dokumentais.

230 Čekijos vyriausybė tvirtina, kad septintasis pagrindas yra nepriimtinas, nes ieškinyje Komisija nepaminėjo Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalies, be to, šioje nuostatoje bet kuriuo atveju nenumatyta, jog kilmės valstybės narės valdžios institucijos šios direktyvos VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiuose išvardytus dokumentus turi pateikti per nustatytą terminą. Triplike Čekijos vyriausybė teigia, kad šis nepriimtinumo motyvas grindžiamas ne tuo, kad Komisija neprimin Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalies formuluotės, o tuo, kad pažeidimo, dėl kurio priekaištaujama valstybei narei, apimties ši institucija neaiškina remdamasi šia nuostata, nes joje nėra numatytas terminas, dėl kurio pateiktas pagrindas.

231 Komisija tvirtina, kad minėtas nepriimtinumo motyvas yra nepagrįstas, nes Sąjungos teisės nuostatų, kurios tariamai yra pažeistos, pažodinis citavimas negali būti pagrindo priimtinumo sąlyga. Be to, septintasis pagrindas yra susijęs su Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalies turiniu ir bet kuriuo atveju taip pat su Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiais, kuriuose numatytas dėstant šį pagrindą nurodytas dviejų mėnesių terminas.

232 Papildomai Čekijos Respublika teigia, kad septintasis pagrindas yra nepagrįstas.

233 Čekijos vyriausybė nurodo, kad Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiuose nenurodyta, kas gali remtis šiuo dviejų mėnesių terminu, t. y. nenurodytas asmuo, kuriam kilmės valstybės narės kompetentinga institucija per šį terminą turi pateikti atitinkamus dokumentus.

234 Bet kuriuo atveju pagal Čekijos teisę garantuojamas šių dokumentų perdavimas per du mėnesius tiek asmeniui, kuris jų paprašė iš kilmės valstybės narės, tiek priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai, jei ši perdavė tokį prašymą.

235 Taigi, kai išduoti minėtus dokumentus Čekijos valdžios institucijų prašo atitinkamas asmuo, taikytinas Administracinio proceso kodekso 154 straipsnis, siejamas su šio kodekso 71 straipsnio 1 ir 3 dalimis; pagal jį Čekijos administracinės valdžios institucija privalo kuo greičiau priimti sprendimą arba išduoti pažymėjimą, bet ne vėliau kaip per 30 dienų laikotarpį, kuris gali būti pratęstas 30 dienų.

236 Be to, Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto d papunktyje nurodytus dokumentus, susijusius su geromis rekomendacijomis, gera reputacija arba nebankrutavimu, taip pat galima gauti paprašius ūkio subjektų registro išrašo, pagal taikytiną teisę tokiu atveju jie būtų išduoti suinteresuotojo asmens prašymu.

237 Be to, įrodyti, kad profesinės veiklos vykdymas nėra sustabdytas arba uždraustas, galima pateikus teistumo (neteistumo) pažymą, kuri taip pat išduodama atitinkamo asmens prašymu.

238 Išrašą iš ūkio subjektų registro arba teistumo (neteistumo) pažymą taip pat galima gauti elektroniniu būdu atitinkamos viešojo administravimo institucijos portale.

239 Dėl Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto e papunktyje nurodytų dokumentų, patvirtinančių pareiškėjo fizinę ar psichinę sveikatą, pažymėtina, kad jų išdavimą reglamentuoja *zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách* (Įstatymas Nr. 373/2011 dėl specialiųjų sveikatos priežiūros paslaugų). Šio įstatymo 43 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta, kad dokumentas dėl medicininės išvados turi būti išduotas per dešimt darbo dienų nuo prašymo gavimo.

240 Taigi tiek pagal Čekijos bendrąją administracinę teisę, tiek pagal specialias Čekijos teisės nuostatas užtikrinama, kad atitinkamas asmuo gautų atitinkamus dokumentus per daug trumpesnį terminą, nei reikalaujama pagal Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalį, siejamą su šios direktyvos VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiais.

241 Be to, jei priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija prašo atitinkamų dokumentų tiesiogiai iš kilmės valstybės narės kompetentingų institucijų, pagal Profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo 33 straipsnio 1 dalį pastarosios turėtų pateikti šiuos dokumentus kuo greičiau.

242 Galiausiai atitinkamos Čekijos teisės nuostatos yra pakankamai aiškios ir tikslios.

243 Triplike Čekijos vyriausybė atmeta Komisijos argumentus, kad pranešdama apie perkėlimo į nacionalinę teisę priemones ji nepaisė pareigos pateikti aiškią ir tikslią informaciją, ir priduria, kad Direktyvos 2005/36 63 straipsnio pažeidimas nėra šio proceso dalykas.

244 Be to, Čekijos vyriausybė pažymi, kad neįrašyti į nacionalinį ūkio subjektų registrą asmenys taip pat gali įrodyti savo gerą reputaciją ir tai, jog dėl jų nėra pradėta bankroto procedūra, pateikdami nemokumo registro išrašą, kuris jiems iškart išduodamas pateikus prašymą šio registro administratoriui, kitiems paslaugų teikėjams ar internetu.

Teisingumo Teismo vertinimas

245 Pirma, reikia atmesti Čekijos vyriausybės nurodytą nepriimtinumo motyvą, pagal kurį septintasis pagrindas yra netikslus, kiek jis susijęs su Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalimi, nes šioje nuostatoje nenumatytas dviejų mėnesių terminas pateikti dokumentus, dėl kurių pateiktas šis pagrindas.

246 Iš tiesų, kaip matyti iš pačios šio pagrindo formuluotės, minėta nuostata turi būti siejama su šios direktyvos VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiais, į kuriuos, beje, joje padaryta aiški nuoroda nustatant dokumentus ir pažymėjimus, kurių priimančioji valstybė narė gali reikalauti iš pareiškėjo, ir kuriuose numatyta, kad kilmės valstybė narė turi pateikti šiuos dokumentus ir pažymėjimus per dviejų mėnesių terminą.

247 Antra, dėl klausimo, ar šis terminas buvo tinkamai perkeltas į Čekijos teisę, iš atsiliepimo į ieškinį matyti, kad tai patvirtina tiek bendrosios administracinės teisės normos, tiek specialiosios teisės nuostatos, taikomos tokių dokumentų gavimui.

248 Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad, priešingai, nei teigia Čekijos vyriausybė, iš Direktyvos 2005/36 50 straipsnio formuluotės ir struktūros matyti, kad iš principo suinteresuotasis asmuo *a priori* turi paprašyti kilmės valstybės narės institucijų išduoti šiuos dokumentus.

249 Iš tiesų reikia pažymėti, kad, kitaip nei Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalyje, šio straipsnio 2, 3 ir 3a dalyse aiškiai nurodyti atvejai, kai priimančioji valstybė narė prašo informacijos iš kitos valstybės narės kompetentingų institucijų.

250 Iš Čekijos vyriausybės nurodytų Čekijos teisės nuostatų matyti, kad tuo atveju, kai suinteresuotasis asmuo Čekijos valdžios institucijoms pateikia prašymą išduoti vieną iš Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiuose nurodytų dokumentų, turi būti taikomos bendrosios administracinės teisės normos, t. y. Administracinio proceso kodekso 154 straipsnis, siejamas su šio kodekso 71 straipsnio 1 ir 3 dalimis, pagal kurį administracinė institucija privalo priimti sprendimą „kuo greičiau“, o to nepadariusi, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo procedūros pradžios; tam tikromis aplinkybėmis prie šio laiko gali būti pridėtas papildomas terminas.

251 Vis dėlto Komisija teisingai nurodo, kad šios nuostatos yra netikslios.

252 Iš tiesų, jei toks prašymas pateikiamas, Administracinio proceso kodekso 154 straipsnyje numatyta, kad šio kodekso 71 straipsnio nuostatų turi būti laikomasi „tinkamai“ ir „jei būtina jas taikyti“, o tai parodo tam tikrą netikrumą dėl 71 straipsnyje numatyto termino taikymo sąlygų.

253 Iš to matyti, kad šiomis nuostatomis, atrodo, nepakankamai aiškiai ir tiksliai perkeltas dviejų mėnesių termino reikalavimas, taikomas kilmės valstybės narės kompetentingoms institucijoms tuo atveju, kai asmuo prašo išduoti vieną iš Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiuose nurodytų dokumentų.

254 Vis dėlto atsiliepime į ieškinį Čekijos vyriausybė taip pat daro nuorodą į kitų nacionalinės teisės priemonių ir normų taikymą, visų pirma į tai, kad suinteresuotasis asmuo turi galimybę gauti Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto d papunktyje nurodytą dokumentą, patvirtinantį geras rekomendacijas, jo gerą reputaciją ar tai, kad jis nėra bankrutavęs, pateikdamas prašymą išduoti nacionalinio ūkio subjektų registro išrašą arba teistumo (neteistumo) pažymą; šiuo atveju toks dokumentas išduodamas pateikus prašymą arba gaunamas internetu. Šiuo klausimu ši vyriausybė paaiškina, kad kompetentingos nacionalinės institucijos atitinkamą dokumentą išduoda prašymo pateikimo momentu, o pateikus prašymą internetu, suinteresuotasis asmuo gali tiesiogiai parsisiųsti šį dokumentą.

255 Dėl šios direktyvos VII priedo 1 punkto e papunktyje nurodyto dokumento, susijusio su pareiškėjo fizine ar psichine sveikata, Čekijos vyriausybė daro nuorodą į Įstatymą Nr. 373/2011 dėl specialiųjų sveikatos priežiūros paslaugų, kurio 43 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, kad medicininė išvada turi būti parengta per dešimt darbo dienų nuo prašymo gavimo momento.

256 Komisija nurodo, kad šios nacionalinės teisės nuostatos turi būti laikomos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonėmis, apie kurias Čekijos Respublika nepranešė, todėl Čekijos vyriausybė negali jomis remtis. Ji priduria, kad pagal Direktyvos 2005/36 63 straipsnį valstybės narės privalo daryti nuorodą į direktyvą ją perkeliančiose nuostatose.

257 Komisija taip pat teigia, kad, pirma, pagal darbo sutartį dirbantys asmenys neįregistruoti ūkio subjektų registre ir, antra, galimybės prašyti dokumentų elektroniniu būdu nepakanka, nes ne visi gali ja pasinaudoti.

258 Čekijos vyriausybė su tuo nesutinka ir teigia, kad atitinkama informacija gali būti suteikta per kitas visuomenės informavimo sistemas ir kad prieiga prie interneto nėra vienintelis būdas ją gauti.

259 Dėl naujų argumentų visų pirma reikia priminti, kad pagal ESS 4 straipsnio 3 dalį valstybės narės turi padėti Komisijai įgyvendinti jos uždavinius, prie kurių, be kita ko, pagal ESS 17 straipsnio 1 dalį priskiriamas SESV nuostatų ir ja vadovaujantis institucijų priimtų nuostatų taikymo užtikrinimas. Konkrečiai kalbant, reikia atsižvelgti į tai, kad tikrindama direktyvai veiksmingai įgyvendinti skirtų nacionalinių nuostatų tinkamą taikymą praktiškai Komisija, kuri neturi įgaliojimų atlikti tyrimo šioje srityje, yra visiškai priklausoma nuo galinčių skundą pateikti asmenų ir atitinkamos valstybės narės pateiktų duomenų (2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Komisija / Švedija (Nuotekų valymo įrenginiai)*, C-22/20, EU:C:2021:669, 144 punktas).

260 Vis dėlto pagal suformuotą jurisprudenciją, susijusią su įrodinėjimo pareiga procese dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį, Komisija turi įrodyti tariamą įsipareigojimų neįvykdymą. Būtent ji turi Teisingumo Teismui pateikti duomenų, kad šis galėtų patikrinti tokio įsipareigojimo neįvykdymo buvimą, nesiremdamas jokia prezumpcija (2021 m. rugsėjo 2 d. Sprendimo *Komisija / Švedija (Nuotekų valymo įrenginiai)* C-22/20, EU:C:2021:669, 143 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

261 Nagrinėjamu atveju Komisijos dublike pateikti argumentai neleidžia pakankamai nustatyti priežasčių, dėl kurių nacionalinės teisės priemonių ir normų, kurias Čekijos vyriausybės nurodė atsiliepime į ieškinį ir iš kurių matyti, kad jos buvo taikomos prieš pasibaigiant pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, nepakanka, kad būtų tinkamai perkeltas dviejų mėnesių terminas Direktyvos 2005/36 VII priedo 1 punkto d ir e papunkčiuose nurodytiems dokumentams pateikti.

262 Vadinasi, septintąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl aštuntojo pagrindo, grindžiamo Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalies neperkėlimu į nacionalinę teisę

Šalių argumentai

263 Komisija nurodo, kad Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalį tiek, kiek joje numatyta, kad priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija per vieną mėnesį patvirtina prašymo pripažinti profesinę kvalifikaciją gavimą ir prireikus informuoja pareiškėją apie bet kokį trūkstamą dokumentą.

264 Komisija mano, kad Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalies perkėlimas į Čekijos teisę nėra pakankamai aiškus ir tikslus.

265 Konkrečiai kalbant, pagal Administracinio proceso kodekso 45 straipsnio 2 dalį pareiškėjui nesuteikta konkreti teisė per nustatytą terminą gauti informacijos apie galbūt trūkstamus dokumentus.

266 Šio kodekso 47 straipsnio 1 dalyje numatyta tik pareiga „kuo greičiau“ pranešti suinteresuotajam asmeniui apie gavus jo prašymą pradėtą procedūrą.

267 Dėl minėto kodekso 71 straipsnio 1 ir 3 dalių reikia pažymėti, kad pagal jas atitinkamai administracinei institucijai leidžiama priimti sprendimą pasibaigus tame straipsnyje numatytam vieno mėnesio terminui.

268 Čekijos vyriausybė teigia, kad aštuntasis pagrindas nepagrįstas, nes Čekijos teisėje numatyta pareiga per vieną mėnesį pranešti suinteresuotajam asmeniui apie pradėtą procedūrą ir pareiga patvirtinti prašymo gavimą, kaip numatyta Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalyje.

269 Čekijos vyriausybė teigia, kad pagal Administracinio proceso kodekso 47 straipsnio 1 dalį atitinkama administracinė institucija visoms procedūros šalims privalo „kuo greičiau“ pranešti apie prašymą ją pradėti, o tai reiškia, kaip patvirtino Čekijos teismai, kad praktikoje šį „terminą“ sudaro tik kelios dienos.

270 Dėl informavimo apie trūkstamus dokumentus Čekijos vyriausybė priduria, kad pagal Administracinio proceso kodekso 45 straipsnio 2 dalį atitinkama administracinė institucija padeda prašymą pateikusiam asmeniui ištaisyti galimus jo prašymo trūkumus ir suteikia tam protingą terminą.

271 Čekijos vyriausybė taip pat teigia, kad pagal Administracinio proceso kodekso 6 straipsnio 1 dalį ši administracinė institucija privalo išnagrinėti atitinkamą bylą „be pagrindo nedelsdama“.

272 Be to, Čekijos vyriausybė pažymi, kad pagal Administracinio proceso kodekso 71 straipsnio 1 ir 3 dalis minėta administracinė institucija turi priimti sprendimą „kuo greičiau“, o jei tai neįmanoma, „per 30 dienų“.

273 Čekijos vyriausybė mano, kad iš Administracinio proceso kodekso struktūros matyti, jog pareiškėjui turi būti pranešta apie galimus jo prašymo trūkumus dar prieš pasibaigiant Direktyvos 2005/36 50 straipsnio 1 dalyje nustatytam vieno mėnesio terminui.

274 Čekijos vyriausybė priduria, kad, priešingai, nei teigia Komisija, su šiuo klausimu susijusios nacionalinės nuostatos yra aiškios ir atitinka šią direktyvą ir kad bet kuriuo atveju ši institucija turi įrodyti, jog praktikoje Čekijos teisė taikoma pažeidžiant Sąjungos teisę.

275 Be to, Čekijos vyriausybė primena, kad valstybė narė neprivalo pažodžiui perkelti direktyvos nuostatų į savo nacionalinę teisę tam, kad direktyva būtų tinkamai perkelta, ir kad gali pakakti bendro teisinio konteksto.

276 Galiausiai Čekijos vyriausybė nurodo neturinti informacijos, kad šiuo klausimu kyla praktinių sunkumų.

Teisingumo Teismo vertinimas

277 Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalyje priimančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai nustatytas vieno mėnesio terminas patvirtinti prašymo dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo gavimą ir informuoti pareiškėją apie galimus šio prašymo trūkumus.

278 Pagal Čekijos vyriausybės nurodytas teisės aktų nuostatas nieko tokio nenumatyta.

279 Konkrečiai kalbant, dėl Čekijos vyriausybės nurodytų bendrosios administracinės teisės normų reikia konstatuoti, kad Administracinio proceso kodekso 71 straipsniu, pagal kurį Čekijos administracinė institucija turi priimti sprendimą „kuo greičiau“ ir ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo pateikimo momento, o tam tikromis aplinkybėmis prie šio laiko gali būti pridėtas papildomas terminas, neperkelti Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalyje numatyti

įpareigojimai, nes jame nėra nei pareigos patvirtinti prašymo gavimą, nei pareigos nurodyti dokumentus, kurių galbūt trūksta. Be to, kad ir kaip būtų, pagal šį 71 straipsnį administracinei institucijai leidžiama priimti sprendimą dėl prašymo per ilgesnį nei vieno mėnesio terminą.

280 Dėl Administracinio proceso kodekso 45 straipsnio 2 dalies, pagal kurią administracinė institucija turi pareiškėjui padėti pašalinti prašymo trūkumus ir šiuo tikslu suteikti jam „protingą terminą“, reikia pažymėti, jog jos taip pat nepakanka tam, kad konkretūs Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalies reikalavimai šiuo klausimu būtų visiškai perkelti į nacionalinę teisę.

281 Tas pats pasakytina apie Administracinio proceso kodekso 6 straipsnio 1 dalį, pagal kurią administracinė institucija turi išnagrinėti prašymą „be pagrindo nedelsdama“, ir apie šio kodekso 47 straipsnio 1 dalį, pagal kurią administracinė institucija turi „kuo greičiau“ informuoti „visus jai žinomus dalyvius“, nes šios nuostatos taip pat neatitinka Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalyje nurodytų konkrečių reikalavimų.

282 Galiausiai Čekijos vyriausybės argumentas, kad praktiškai Čekijos teisėje nekyla sunkumų, kaip pažymėta šio sprendimo 148 punkte, negali kompensuoti konstatavimo, kad perkėlimas į nacionalinę teisė nebuvo pakankamai aiškus ir tikslus.

283 Vadinasi, reikia konstatuoti, kad pagal Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalį nepriėmusi nuostatų, būtinų tam, kad priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija turėtų vieną mėnesį prašymo dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo gavimui patvirtinti ir prireikus informuoti pareiškėją apie bet kokį trūkstamą dokumentą, Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 2005/36.

284 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Čekijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal Direktyvą 2005/36, nes nepriėmė:

– kaip numatyta Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktuose, nuostatų, būtinų tam, kad priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos apibrėžtų asmenų, kuriems taikomas adaptacijos laikotarpis arba kurie nori pasirengti tinkamumo testui, statusą;

– kaip numatyta Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalyje, nuostatų, būtinų tam, kad veterinarijos gydytojai ir architektai, įgyvendindami laisvę teikti paslaugas, turėtų galimybę teikti paslaugas naudodami priimančiosios valstybės narės profesinį vardą;

– kaip numatyta Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalyje, nuostatų, būtinų tam, kad priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija turėtų vieną mėnesį prašymo dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo gavimui patvirtinti ir prireikus informuoti pareiškėją apie bet kokį trūkstamą dokumentą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

285 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, Teisingumo Teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nuspręsti, kad kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Kadangi Komisijos ieškinys tenkintinas tik iš dalies, reikia nuspręsti, kad kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. **Čekijos Respublika neįvykdė įpareigojimų pagal 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo, iš dalies pakeistą 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/55/ES, nes nepriėmė:**

   – **kaip numatyta iš dalies pakeistos Direktyvos 2005/36 3 straipsnio 1 dalies g ir h punktuose, nuostatų, būtinų tam, kad priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos apibrėžtų asmenų, kuriems taikomas adaptacijos laikotarpis arba kurie nori pasirengti tinkamumo testui, statusą;**

   – **kaip numatyta iš dalies pakeistos Direktyvos 2005/36 7 straipsnio 3 dalyje, nuostatų, būtinų tam, kad veterinarijos gydytojai ir architektai, įgyvendindami laisvę teikti paslaugas, turėtų galimybę teikti paslaugas naudodami priimančiosios valstybės narės profesinį vardą;**

   – **kaip numatyta iš dalies pakeistos Direktyvos 2005/36 51 straipsnio 1 dalyje, nuostatų, būtinų tam, kad priimančiosios valstybės narės kompetentinga institucija turėtų vieną mėnesį prašymo dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo gavimui patvirtinti ir prireikus informuoti pareiškėją apie bet kokį trūkstamą dokumentą.**

2. **Atmesti likusią ieškinio dalį.**

3. **Europos Komisija ir Čekijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.